

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

S prve seje ObLO Radovljica

Novi statut občine sprejet

**Franc Jere, novi predsednik Občinskega ljudskega odbora
Izvolitev odbornikov v okrajni zbor in zbor proizvajalcev - Širše
pristojnosti Mestnega odbora Bled in Krajevnega odbora Boh. Bistrica**

Radovljica, 2. junija. Danes je bila tu prva seja novega Občinskega ljudskega odbora Radovljica. Na prvih ločenih sejah so odborniki obeh zborov zaprisegli, nakar so na skupni seji izvolili za novega predsednika Občinskega ljudskega odbora tov. Franca Jere, za podpredsednika pa tov. Alojza Logarja. Med preostalimi točkami dnevnega reda so odborniki razpravljali in sklepali o novem statutu občine Radovljica, izvolili odbornike v okrajni zbor in zbor proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora Kranj, potrdili sistematizacijo upravnih organov in imenovali nekatere vodilne uslužbence Občinskega ljudskega odbora.

Novi statut, katerega je danes z nekaterimi dopolnitvami sprejel ljudski odbor, določa, da imata oba zbora občinskega ljudskega odbora pa 38 odbornikov, 4 od-

borniške komisije ter sedem svetov. Na območju nove radovljiske občine bo sedem krajevnih uradov, in sicer v Begunjah, na Bledu, v Bohinjski Bistrici, v Gorjeh, na Lipnici, v Podnartu in v Srednji vasi v Bohinju. Krajevna urada na Bledu in v Bohinju opravljata razen običajnih še nekatere druge, s statutom posebej določene zadeve.

Statut med drugimi tudi določa, da se na področju nove občine izvoli 17 krajevnih odborov, za območje mesta Bled pa se ustanovi poseben Mestni odbor, ki obsega mesto Bled in naselje Zasip. Za Mestni odbor Bled in Krajevni odbor Bohinjska Bistrica

Jeseniški novatorji

Od 1945. leta do danes so jeseniški železarji izročili 1400 predlogov za tehnične izboljšave pri delu. Letos so tam ustanovili posebno društvo iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav.

ca se po določilih statuta ustanovi poseben sklad mesta Bled in Krajevnega odbora Bohinjska Bistrica. V ta dva sklada se steka vsa turistična taksa za območja mesta Bled oziroma Krajevnega urada Bohinjska Bistrica, nadalje odstotek, vseh občinskih dohodkov, ki se vsako leto določi z družbenim planom občine Radovljica, ter prispevki gospodarskih organizacij in morebitne dotacije ljudskega odbora.

Na današnji skupni seji obeh zborov so bili med ostalimi imenovani tudi tajnik občinskega ljudskega odbora Stanko Kajdič, načelnik oddelka za obč. upravo in družbene službe Ljubo Meglič, načelnik oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve Jože Bufolin, načelnik oddelka za finance Jože Pezdik in načelnik oddelka za narodno obrambo Ivan Zupan.

Spomenik NOB v slikah

Ljubitelji lepe slike na Jesenicah so se odločili, da bodo v počastitev 20-letnice revolucije letos pripravili posebno razstavo slik o spomenikih NOB. Člani foto komisije pri Občinskem odboru Ljudske tehnike so že v polnem delovnem zamahu. Vse spomenike od Zirovnice, Završnice do doline Vrat bodo spretno posneli in pri tem skušali prikazati zgodovinske in umetniške prednosti teh objektov. Seveda bodo mladi fotoamaterji skušali v njihovih posnetkih prikazati tudi fotografsko veščino. Z delom zelo hitro, kajti razstavo nameravajo odpreti že za njihov občinski praznik 1. avgusta letos.

S skupne seje obeh zborov ObLO Radovljica

Podeljena odlikovanja

Radovljica - Pretekli torek je bila v Radovljici skupna seja obeh zborov ObLO Radovljica. Na zadnji skupni seji pred dokončno združitvijo ObLO Radovljica, Bleda in Bohinja so odborniki določili število članov za novi občinski zbor in zbor proizvajalcev ObLO Radovljica. V novem občinskem odboru bo v občinskem zboru 38 odbornikov in v zboru proizvajalcev 38 odbornikov. Nato so od dosedanjih 28 odbornikov občinskega zbora izvolili 18 odbornikov in od 28 odbornikov zbora proizvajalcev 22 odbornikov v novi občinski ljudski odbor. Ostali odborniki bodo iz bivših občin Bled in Bohinj.

Ob zaključku seje obeh zborov ObLO Radovljica je predsednik ObLO Jaka Eržen podelil zaslužnim občanom iz raznih delovnih kolektivov, šestnajsto odlikovanje pa je podelil podpredsednik ObLO, predsedniku Jaku Erženu, Orden dela z zlatim vencem. Ostala odlikovanja so prejeli: Orden dela z zlatim vencem Valentin Marinko, Orden dela s srebrnim vencem Jože Ljubič, Jože Mikolj, Ivan Križnar, Janko Koselj, Bogomir Robnikar, Anton Zorman, Franc Svetina, Franc Lubin, Miha Rajgelj in Nace Majcen. Medalje dela pa so prejeli: Viktor Zaberl, Pavla Toman, Katarina Režonja in Marjan Dobrila.

Ornjava v Preddvoru bo še letos imela spremenjeno lansko podobo. Turistično društvo v Preddvoru bo namreč preuredilo poslopje (na sliki) in prostor pred njim

KRANJ, 2. junija - Včeraj popoldne so v avli OLO Kranj zaprli izredno zanimivo razstavo pod naslovom »Jugoslovanske ljudske armade od 1941 do 1961«. Za razstavo je bilo precej zanimanje, zlasti med žolsko mladino in si jo je ogledalo nekaj tisoč Kranjčanov in okoličanov. Razstava je bila organizirana v počastitev 20. obletnice ljudske revolucije in so jo danes prenesli v Tržič. 2.

Priprave na množični pohod 4. julija

V glavnem gre za mladino

**DA SE SPOZNA S PARTIZANSKIM NAČINOM VOJSKOVANJA TER O TEŽAVAH IN ŽRTVAH,
S KATERIMI JE IZBOJEVANA SVOBODA,
pravi narodni heroj Tone Dežman, ki bo vodil trodnevni pohod Združenega odreda na Poljane**

Samo še mesec dni nas loči od velikega pohoda partizanskih enot, ko bodo krenile iz vseh krajev Gorenjske proti Poljanam na proslavo Dneva borca. Ponovno se bodo zbrali nekdanji borci, njihovi komandirji in komandanti bodo prevzeli vodstvo in preko vseh pomembnejših krajev iz NOB bodo po 19 ali 18 letih znova korakali partizanske enote. Toda tokrat bodo pomlajene, osvežene z novimi silami mladega rodu, ki sledi zgledom svojih prednikov. Zato bodo na letošnjih pohodih korakali izza preživelih borcev tudi člani organizacije predvojske vzgoje, šolska mladina, člani športnih in telesnovzgojnih organizacij itd.

Z Jesenic bo šel na pot obnovljeni Cankarjev bataljon, iz Radovljice pa bataljon VDV (vojaška državna varnost). V Ribnem pri Bledu se bosta oba bataljona združila v skupni odred in nadaljevala pot. To enoto bo vodil na letošnjem pohodu znani prvoborec, partizanski komandant, narodni heroj Tone Dežman - Tomček. Poiskali smo ga v Ljubljani, kjer je danes kot polkovnik na odgovornem delu JLA, in se pogovorili o organizaciji te letošnje prireditve.

»V glavnem gre za mladino, da se spozna s načinom partizanskega vojskovanja, ter o težavah in žrtvah, s katerimi je izbojevana današnja svoboda,« je v začetku

pogovora dejal tovariš Dežman.

Pohod obsega okrog 100 km poti in bo trajal tri dni. Tak načrt je tudi za ostale enote. Skupno bo v njihovem odredu približno 320 udeležencev. Bivših borcev pa pričakujejo 120. Kakih 100 borcev pričakujejo iz nekdanjih enot VDV, iz Cankarjevega bataljona pa morda kakih 15 do 20 borcev.

»Koliko pričakujete prvoborcev iz vrst Cankarjevega bataljona v znani dražgoški bitki?« smo ga vprašali.

»Udeležencev dražgoške bitke je, kot smo ondan ugotavljali, samo še kakih 20. Mnogo jih je padlo v poznejših bojih. Pa tudi ti ne bodo vsi prišli. Nekateri zaradi odgovornih dolžnosti v služ-

bi ne utegnejo, druge zadržujejo zdravstvene ali družinske razmere itd. Upam pa, da nas bo kakih 10 iz takratne bitke,« je povedal tovariš Dežman.

V DRAŽGOŠAH IN GORJAH

Udeleženci bodo šli na pohod v nedeljo, 2. julija. V Ribnem se bodo združili borci iz jeseniškega in radovljiskega bataljona. Zatem bodo nadaljevali pot skozi partizanske kraje, Lancovo, Kamno gorico, Kropo ter na Jamnik in Lajše do Dražgoš. V Dražgošah bodo priredili partizanski miting in prenočili. Naslednji dan, 3. julija, bodo nadaljevali pot čez Jelovico. Obiskali pa bodo razne zgodovinske kraje, kjer so bili večji boji: med drugim Selško planino, Oblakovo planino. Kupljenk itd. Do večera tistega dne nameravajo priti do Zgoranj Gorj, kjer bodo prav tako kot v Dražgošah priredili miting in zatem prenočili. Druga dva dne pa bodo od tam šli na samo proslavo na Planino, kjer bo veliko partizansko srečanje in osrednja prireditev Gorenjske v počastitev 20-letnice revolucije.

Med pohodom, kakor je povedal komandant Dežman, bo za udeležence mnogo presenečenj, ki bodo zanimiva zlasti za mladino. Marsikje bodo nepričakovano našli v »zaseda«, druge bodo moralno napadati in zavzeti določene kraje in podobno. To bodo borbe, v katerih bodo sodelovali pripadniki predvojske vzgoje, ki se jim bo to tudi štelo v obvezne vežbe.

Odred bo imel stalno radijsko zvezo, opremljen bo s komoro in saniteto ter z drugimi službami. Njihovi nastopi in prireditve pa bodo v nekdanjem partizanskem stilu: brez profesionalnih današnjih igralcev, ki naj bi recitirali itd. Prireditve bodo improvizirali sami udeleženci na pohodu in skušali dati čimveč vzdušja, kot je bilo na mitingih v času NOB.

O reševanju komunalnih problemov v jeseniški občini

Ne mimo stanovanjskih skupnosti

PRIPOROČILA LJUDSKEMU ODBORU

Občinski odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva na Jesenicah je zadnje čase organiziral široko razpravo o tem, kako bi najuspešneje rešili nekatere probleme urbanizma in komunalne dejavnosti. O navedenih vprašanjih so živahno diskutirali prav na zadnjem plenumu SZDL, ki je bil 19. maja. Na tem plenumu so sprejeli vrsto priporočil, ki jih bodo posredovali občinskemu ljudskemu odboru oziroma pristojnim svetom.

Za mesto Jesenice in druge kraje v občini je nujno treba izdelati urbanistični načrt, ki naj ekonomsko in estetsko upošteva razvoj posameznih naselij. Zato bi bilo smotno z javnim natečajem oziroma s širšo razpravo poiskati najugodnejšo rešitev. Prav tako je treba graditi stanovanja, poslovne stavbe in druge objekte v povezavi z urbanističnim urejanjem ozkega mestnega območja, zlasti še v okolici železniške postaje in ob zvezni cesti do zdravstvenega doma. Z rušenjem dotrajanih stavb na imenovanem področju bi lahko precej prispevali k estetski ureditvi mesta.

Skrajni čas je, da se prične z urejanjem okolice novozgrajenih stavb. To je treba reševati s pomočjo krajevnih organizacij Socialistične zveze in njihovih sekcij ter stanovanjskih skupnosti. Vse te čim hitreje je treba zainteresirati, da bodo pripravljeni urejati naselja s prostovoljnimi delom. Razen tega pa je treba odstraniti tudi nekatere organizacijske in tehnične pomanjkljivosti, ki so do sedaj velikokrat zmanjševale uspeh takih ali podobnih delovnih akcij.

Občinski odbor SZDL Jesenice je sklenil predlagati občinskemu ljudskemu odboru, da naj ta zahteva od Zavoda za stanovanjsko in komunalno izgradnjo poročilo, kaj je bilo za rešitev komunalnih in urbanističnih problemov že storjeno in kakšen program dela ima sedaj zavod. Z dosedanjim po-

litiko urbanistične ureditve mesta in okolice novozgrajenih Jesenic niso zadovoljni, zato bi bilo smotno, da bi poročilo Zavoda za stanovanjsko izgradnjo obravnavali tudi zbori volivcev, krajevne organizacije SZDL in stanovanjske skupnosti.

Občinski ljudski odbor naj bi preko svojih svetov proučil tudi možnosti, katere komunalne dejavnosti se lahko v celoti in katere le delno vzdržujejo iz lastnih sredstev. S tako smotno proučitvijo bi se lahko precej razbremenili urbanistične ureditve mesta.

nila proračunska sredstva. Med probleme, ki bi jih bilo treba rešiti predvsem s finančne in organizacijske plati, spadajo vodovod, tržnica, ledarna, pogrebne službe in še nekatere druge komunalne dejavnosti. Prebivalci zahtevajo, da naj se reši tudi vprašanje centralnega pokopališča na Blejski Dobravi. Od višjih organov, ki so pristojni, da dajo soglasje za uporabo pokopališča, ni nobenih zaprek, zato je to odvisno izključno od rešitve v občinskem merilu.

Stanovanjske skupnosti in krajevni odbori so na terenu najbolj zainteresirani družbeni organi za reševanje urbanističnih in komunalnih vprašanj. Zato bomo morali dati stanovanjskim skupnostim in krajevnim organom v teh zadevah več pristojnosti, zlasti pa vlogo družbeno nadzornega organa.

OBRAZI in POJAVI

... SAJ JE REVA

Bil je navaden sindikalni izlet. Iz dveh autobusov se je vsula pisana in razigrana družba. Nekateri so zavili v točilnico, drugi pa so se porazgubili ob vodi navzdol, manjša skupina pa si je privoščila pogled v romantično okolico ob čim manjšem naporu.

Tedaj je prišel starejši možak. »Ne hodite in ne posedajte tu. Rože ste mi pomandrali! Papir in škatle ste razmetali naokrog!« se je jezil stari.

Eden izmed izletnikov se je brž privoščila pogled v romantično okolico ob čim manjšem naporu: »A, vi ste tu lastnik! Tu pasete

kozo, kajne! No, koza bomo pa kar mi »nafutirali«. Salamo in sir bo jedla iz nami in prvo bo pilala. Vsi so se smejali, ugibali kaj je bilo na višku. Videti je bilo, da so imeli za seboj že daljšo vožnjo in da to ni bil prvi postanek ob točilnicah in gosti-
čih.

Stari se je najprej hudoval in pravil, da nima nobene kore, da je tu samo zadržan za čistočo okolice in negovanje parkov in vrtov.

Konec je napravil nekdo izmed izletnikov, ki je enostavno dejal: »Pusti no, Lojze, saj vidiš, da je uboga reva!«

Stari se je obrnil in razpoloženo je še stopnjevalo.

L. e.

20 LET LJUDSKE REVOLUCIJE

Prekrižani računi

Dne 4. junija 1941 je bilo v Zagrebu posebno posvetovanje med predstavniki nemških okupacijskih sil in domače kvizzijske vlade NDH (Nezavisne države Hrvatske). Posvetovali so se o organizacijskih oblikah za preseljevanje nezaželenega, Nemcem nenaklonjenega prebivalstva iz Stajerske, Gorenjske in deloma iz Dolenjske. Iz Gorenjske so sklenili preseliti približno 80.000 ljudi (nad dve tretjini), ki so jih odločili v »streh valovih« odpeljali v posamezne predele Srbije in Hrvatske. Množični odhod v ilegalo oziroma v partizane že v mesecu juniju, prve diverzantske akcije v juliju, zlasti pa prve borbe z organiziranimi partizanskimi enotami, kot so bile že 1. avgusta na Obranci ter 8. avgusta na Partizanskem vrhu, kjer so Nemci utrpeli prve izgube in doživeli moralni poraz, so v njihovih vodstvih začeli krhati račune okrog tako obširnega plana za preseljevanje. Množični upor prebivalstva jih je prisilil, da so morali odstopiti. Po veliki zgodovinski - trodnemski bitki v Dražgošah, ko so morali priznati svojo nemoč pred ljudsko vstajo, pa so načrti za preseljevanje odločili na povojno dobo. Partizanske puške so torej prekrižale račune za iztrebljanje prebivalstva iz teh krajev.

GLASILO ZLATOPOLJČANOV

KRANJ - Razveselljivo je, da je v kranjski komunni vedno več organizacij, ki čutijo potrebo po lastnem glasilu. Tako se je tudi krajevna organizacija SZDL na Zlatem polju na zadnji seji odločila, da bo začela izdajati svoj list. Iz vsake organizacije in društva so določili zastopnika, ki bo sodeloval pri časopisu in bo s tem zajela vsa problematika s tega terena.

PROSTOVOLJNA DELA MOJSTRANČANOV

Mojstrana
Krajevni odbor v Mojstrani je začel akcijo za prostovoljno delo prebivalcev pri ureditvi komunalnih in ostalih problemov terena. V minulih dneh so začeli z izkopom jarkov za elektrifikacijo Radovne. Postavili so si naloge, da mora vsak prebivalec terena skopati 5 m jarka. Do sedaj so z akcijo zadovoljni, a upajo, da bo v prihodnje še več odziva.

PRVI LOK MOSTU ČEZ KOKRO KONČAN

KRANJ, 2. junija - O gradnji mostu čez Kokro smo tudi v našem listu pred dvema mesecema podrobno poročali. Danes pa so tu že prvi rezultati. Delavci gradbenega podjetja »Gradis« iz Ljubljane so danes končali z betoniranjem prvega dela mostu, in sicer zgornjega loka. Hkrati so spustili za 14 cm nižje pomožno cevno konstrukcijo, tako da je bilo v teh dneh premaknili za nekaj metrov naprej in začeli betonirati še drugi lok mostu. Kot nam je povedal vodja gradbenih del inž. Pust, računajo, da bodo groba dela pri mostu končana mesec dni pred predvidenim rokom.

ZVEDELI SMO...

Družbena kmetijska posestva v kranjskem okraju so že v letu 1960 dosegla pomembne uspehe pri povečanju kmetijske proizvodnje. Ta se bo v letu 1961 povečala še v znatno večjem obsegu in bo dosegla vrednost 330 milijonov dinarjev nasproti 298 milijonov dinarjev v letu 1960, kar pomeni povečanje za 58 %, ob uporabi enotnih cen iz leta 1959.

V našem okraju se v perutinarstvu predvideva v letošnjem letu le 4 % porast proizvodnje mesa in jajc. Ta se bo občutneje povečala potem, ko bosta v družbenem sektorju zgrajeni farmi za kokoši nesnice in piščance za cvrtje, katerih gradnja je predvidena v letu 1961.

Skupna količinska proizvodnja železarne Jesenice je v letu 1960 znašala 1.000.000 ton. Predvidevajo, da se bo povečala v 1961 na 1.708.000 ton ali na 170 %, 1971 pa na 2.142.000 ton oziroma na 214 %.

V jeseniški občini bo zaposlenost in trgovini v letu 1961 porasla na 267 zaposlenih ali za 6,4 odstotka več kot v letu 1960. Ob povečanju števila zaposlenih in pa povečanju narodnega dohodka bo produktivnost dela v trgovini na

Pismo iz Kovorja

»Noč in dan smo oboroženi. Tu kar mrgoli partizanov. V kratkem času smo prestali že vse mogoče. Ponoči epimo le malo, podnevi pa tudi ne. Binkoštnega kolača od doma še do danes nisem dobil. - Upam, da bo še užiten, če ga bom sploh dobil, kajti ponoči pogosto slišimo detonacije...«

Tako je med drugim poročal nemški orožnik Bruno Rahn dne 4. julija 1944 iz Kovorja svojem v Stargard Pommern. Vedno bolj so se čutili ogroženi in kot dokazuje citirano pismo, nihče ni bil več gotov jutrišnjega dne.

Mimohod pionirjev

Dne 4. junija 1950 je bila v Kranju zelo lepa proslava ob Dnevu pionirjev. Skozl mesto je korakalo približno 1300 pionirjev, ki so se za to parado pripravili v Kranju pa tudi v okolici: v Voklem, Naklem, Predosljah in Senčurju. Okrajni pionirski štab je nagradil 33 pionirskih odredov - katerim je razdelil 200 knjig.

Te dni so povsod bolj ali manj slavnosti sprejeli mladih, ki soproj zaključkom srednje šole. Na sliki: »Pogreb« kranjskih tekstilcev

Delo aktivna ZB v tovarni Sava

Izlet v Predmejo

Aktiv članov Zveze borcev NOV iz tovarne Sava v Kranju je organiziral za prihodnjo nedeljo, 11. junija, izlet v partizansko vas Predmejo v Primorju. Za izlet se je prijavilo 35 borcev in 15 članov njihove mladinske organizacije.

Predmeja, na robu trnovskih gozdov nad Vipavsko dolino, je bila prizorišče nešteti bojov v času NOV. Vas je bila v celoti požgana in porušena. V sklopu Prešernove brigade in drugih enot je ta kraj zelo dobro znan.

Pravočasne priprave

V tovarni Planika v Kranju se že sedaj pripravljajo na letošnji Gorenjski sejem, ki bo skušal omogočiti potrošnikom cenen nakup potrošniških izdelkov. Na tej največji sejemski prireditvi široke potrošnje na Gorenjskem, bo večina slovenskih proizvajalcev obute nastopila skupno. Njihov glavni namen bo zadostiti potrebam in željam potrošnikov ter hkrati javnosti prikazati, kaj vse lahko združena podjetja nudijo.

tudi mnogim borcem iz Gorenjske. Zato so se v Savi odločili za ta izlet. V sodelovanju z domačini so že pripravili kulturni spored in vse potrebno. Hkrati pa bodo borci podarili tankojznim prebivalcem televizijski sprejemnik v vrednosti 250.000 dinarjev. To je že drugi izlet v partizanske kraje, ki ga organizira ta aktiv v počastitev 20-letnice revolucije. Prvič so obiskali vas Podturn na Dolenjskem, kjer so prav tako podarili domačinom televizijski sprejemnik.

S SKUPNIMI MOČMI

KRANJ - Dasi imajo družbene prostore na Zlatem polju dokaj v redu, nimajo še prostorov za organizacijo Socialistične zveze. Zato so se na zadnjem sestanku menili tudi o tej zadevi. Zedinili so se, da bodo poldnevali na šestanek zastopniki vseh organizacij in društev, kateri bi koristili te prostore, in se tam zmenili, koliko bo vsaka organizacija prispevala.

Da se takšen nastop, zlasti pa prodajanje izdelkov po sistemu samobizbire izplača, dovolj zgornjo potrjuje minula sejemška prireditve pred 1. majem v Kranju. V petih dneh so na komaj okoli 50 metrim površine prodali za skoraj tri milijone dinarjev naših najnovjših izdelkov in precej usnjene galanterije.

ramo upoštevati še 20 odstotni popust. Da bi izvedeli o zanimivostih in privlačnostih posameznih krajev, smo prosili za prospekte. Zal, pa nam s temi niso mogli postreči. Zadovoljiti smo se morali le s skromnim prospektom Starega gradu na okoli Hvaru. Zares žalostno! Večjo izbiro zelo lepih prospektov so imeli le za gorenjske turistične kraje.

Tržile ni ma potovalnega urada. Zato smo se obrnili na Turistično društvo s prošnjo, da bi zbrali podatke o pogojih letovanja nekje na Jadranski obali. Naš pogoj je bila tudi tokrat poceni oskrba. Zveze z letoviščem so najboljšje z ladjami iz Opatije. Vozne ređe ladjic imajo, bilo bi pa zamudno iskati najugodnejšo zvezo. Povedali so nam tudi, da je možna avtobusna zveza do Labina, od tam pa so do

Politične burke v Kongu

čas. Dal se je slavit kakor grof. Na zaključni plesni prireditvi in na letališču ga je nosilo osem črncev, običenih v posebne obleke iz platna. Skozl krvave politične intrige je začasno zadržal mesto prvega uzurpatorja v Leopoldvillu. Spravil je s sedla največjega tekmeča. Ko je Combe, zaradi nesoglasij na konferenci, po tiskovni konferenci, kjer je z najhujšimi žaljkami napadel srž leopoldvillske oblasti, pohitel na letališče, kjer ga je čakalo posebno letalo »Air Katanga«, so mu oboroženi padali preprečili vstop v letalo. Bil je nekaj časa pripr, dokler ga niso zastraženega prepeljali v Leopoldville. Dva dogodka sta pomagala Kasavubuju, da je lahko obračunal s katanski nasprotniki: nova krščansko-socialistična koalicijska vlada v Belgiji, ki Combeju ni več nudila tako velike podpore in Sudanec Mekki Abbas, ki je zamenjal predstavnika Združenih narodov in kaže več posluha za leopoldvillski režim.

Razen krščanske belgijske lista »La Libre Belgique« ni nihče protestiral proti aretaciji Combeja. Combe najbrž ve, kaj ga čaka. Kriv je odcepije Ka-

lange, na vesti ima Lumumbino smrt, z njegovo pomočjo se je Kasavubu znebil svojega največjega nasprotnika in ironija je v tem, da mu bodo sodili prav njegovi večerajšnji zavezniki. Ker v Kongu ni rednih sodišč, ni težko uganiti, kakšen bo njegov konec. Postavljen bo pred posebno sodišče, ki mu bo izreklo sodbo v skrajšanem postopku.

Konferenca v Coquilhatvillu, ki ji je zakonita vlada republike Kongo izrekla vsako zakonitost, je potekala v znamenju prizadevanj leopoldvillske grupacije, da bi udrila svoj vpliv, na katerega se prav nič ne zanesa, vzle temu, da so navzoči molče sprejemali njen hegemonizem. Albert Kalondži, »cesar diamantne in rudarske države«, je ves čas konferencie mirno sedel, čeprav je davno znano, da ni lojalen Kasavubuvu pristaj. Skeptiki se sprašujejo, kaj se bo zgodilo z njim in mnogimi drugimi, ko se bodo vrnil med svoja plemena. Ali ne bodo pozabili na vse, v kar so privolili, ko jih več ne bodo nadzorovali Kasavubujevi padalci. Dejanski rezultati te konferencie so malenkostni. Kongo, namesto da bi bil enoten, ni postane tvorba 23 držav, ki bi v

dokaj nejasno zamišljeni federaciji, priznale nadvlado centralne vlade v Leopoldvillu.

Zakonita vlada premiera Gizenge je na ta politična slepomišljenja odgovorila s predlogi o sklicanju kongoškega parlamenta. Pri oceni vseh teh konferencie, ki so bile nezakonite in razen tega shodi samo domnevnih kongoških predstavnikov, ki so jih organizirali in usmerjali tujci, so enotni, da sklepi ne morejo imeti veljavnosti, ker so v nasprotju z zakonodajo in na njih zakonita vlada ni sodelovala. Sodijo, da so veljavni edinele sklepi izvoljenega parlamenta, ki ga je izvolilo ljudstvo. Samo ti sklepi lahko v sedanjih razmerah pomenijo obveznost. Zakonita kongoška vlada je v skladu z ustavo sklenila sklicati parlament in je v tem smislu poslala pisma predsedniku parlamenta, predsedniku senata in predstavniku OZN v Kongu. Parlament naj bi se sestavljal v mestu Kaminu, varnost za normalno delo parlamenta pa bi nadzorovale čete nevezanih držav. Samo normalno zasedanje kongoškega parlamenta bo lahko utrla pot sklepom, ki bi zagotovili neodvisnost in enotnost postane tvorba 23 držav, ki bi v Kongu in končali težke dneve.

TE DNI PO SVETU

»VELIKA DVA« NA DUNAJU - Danes se bosta na Dunaju sestala ameriški predsednik Kennedy in sovjetski premier Hruščev. Hruščev je prišel na Dunaj z vlakom po kratkem postanku v Bratislavi. Kennedy pa je z generalom de Gaullem v Elizejski palači skušal zgladiti nasprotja in utrditi zahodno zavezništvo.

Na zahodu so si edini v sodbi, da sestanek ni dovolj pripravljen in da bo prekratek za doseg trajnejših rezultatov. Izhodišni položaj Zahoda je precej oslabilen zaradi napak, ki jih je bilo v zadnjem času precej. Razpoloženje v sovjetskih krogih je manj zadržano, toda nikakor ne upajoče.

Hruščev in Kennedy se bosta srečala trikrat: danes popoldne v vili ameriškega veleposlanika, zvečer na banketu, ki ga priredi avstrijski predsednik dr. Schärff in v nedeljo popoldne v sovjetskem veleposlaništvu.

DIKTATOR JE PADEL - Ameriška radijska družba je sporočila iz glavnega mesta dominikanske republike, da je bil diktator Trujillo ubit, ko se je peljal z avtomobilom iz svoje rezidence v mesto. Atentat je napravila skupina sedmih ljudi. Dominikanskega diktatorja so umorili iz zasede.

RAZGOVORI MED STIRIMI OCMI - V Elizejski palači sta te dni vodila politične razgovore predsednika ZDA in Francije Kennedy in De Gaulle. Uradno so objavili, da sta dosegla soglasje o Berlínu. De Gaulle je seznanil ameriškega predsednika tudi z najnovejšim razvojem alžirskega problema. - Razen tega sta precej časa posvetila položaju v jugovzhodni Aziji in posebej v Laosu.

VARANJE DRŽAVE - Vodilni sovjetski listi so te dni opozorili, da se je pri delu vodilnega kadra pokazal nekritičen odnos do lasne dejavnosti, da se pojavlja samozadovoljstvo in da nekateri vodilni kadri izgubljajo občutek odgovornosti. Takšni voditelji imajo neodgovoren odnos do planskih nalog in obveznosti. Hoteli prikriti svoje neuspehe in napake, začeljanjo varati državo.

Medsebojne obtožbe - Delegacija stranke Neo Lao Haksat je sporočila, da so dobile uporniške sile vojaške okrepitve in večkrat prekršile sporazum o prekinitvi sovražnosti v Laosu. V Namounu so nadaljevali razgovore predstavniki laoskih strank o sestavi koalicijske vlade. Dosegli so sporazum o splošnih načelih neodvisnosti, nacionalne enotnosti, miru in nevtralnosti Laosu.

Opazovalci v Zenevi sodijo, da konferenca ne bo mogla z mrtve točke, dokler se ne bodo vrnili zunanji ministri z novimi navodili.

RAZPRAVA O BISTVENIH PROBLEMIH - Pogajanja v Evianu med časno alžirsko vlado in Francijo so prišla v važno fazo, v kateri so začeli razpravljati o bistvenih problemih. Pričakujejo, da bo alžirska delegacija te dni resno začela vprašanje Ben Bele in Sahare. Alžirci vztrajno ponavljajo, da je moč samoodločno izvesti samo na vsem enotnem področju Alžirije, vključujoč tudi Saharo.

HUDI BOJI V ANGOLI - Ljudsko gibanje za osvoboditev Angole je danes pozdravilo predlog ganeškega predsednika Nkrumah, naj bi v kratkem sklicali konferenco vseh afriških držav, na kateri bi razpravljali o položaju v Angoli. Po vesteh ganeškega tiska so v Angoli zadnje tedne dosegli sporazum o ustanovitvi združene fronte dveh političnih gibanj, ki sta doslej vodili odpor v tej portugalski koloniji.

PRED KONFERENCO NEVEZANIH DRŽAV - Kairski listi Progres Egyptien komentira bližnjo konferenco šefov nevezanih držav in poudarja, da ni namen te konferencie ustanoviti nekakšnega tretjega bloka, ki bi bil nevtralen v odnosih med Vzhodom in Zahodom. List nadalje piše, da izvenblokovske države vzle vsem razlikam med njimi, stoje na skupnem stališču, da današnja doba ni več doba neposredne ali posredne nadvlade ene države nad drugo, ampak da je to doba, ki terja široko sodelovanje med vsemi državami, sloneč na načelih neodvisnosti in enakopravnosti.

TOŽILEC PREDLAGA 20 LET ZAPORA - Na sodnem procesu v Parizu proti uporniškim generalom Mauriceu Challaaju in Andreju Zellerju je državni tožilec predlagal 20 let zapora.

SUKARNOV OBISK V SOVJETSKI ZVEZI - Predsednik Indonezije Sukarno bo 5. junija prišel na uradni obisk v Sovjetsko zvezo. V imenu sovjetske vlade in Vrhovnega sovjeta ga je bil povabil ministrski predsednik Hruščev, ko se je lani februarja mudil v Indoneziji.

MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA

Kam na cenen letni dopust?

Na pragu poletniške sezone smo. V turističnih uradih, v potovalnih agencijah, kamorkoli se človek obrne, povsod ista vprašanja: Ali so cene iste kot lani, ali so morda dražje? Kje lahko preživim cenen dopust nekje ob Jadranski obali? Mnogi bi bili torej radi seznanjeni o možnostih in pogojih za letovanje, zato smo se tudi mi pozanimali o tem v treh turističnih podjetjih, kjer so nas postregli z naslednjimi podatki.

Najprej smo se zaustavili v turistični agenciji »Izletnik« v Kranju. Prijazni uslužbenec nam je

takoj pričel naštevati nočitvene cene in cene penzionov mnogih letoviških krajev od Istre do najjužnejšega konca našega Jadrana. Splošna ugotovitev po pregledanih cenah je bila, da so penzionari dragi, dražji kot prejšnja leta. Kraji z najmanjšim penzionom od približno 1500 do 2000 dinarjev so bili: Omišalj, Piran, Lovran, Lepod, Lošinj, Selce, hotel »Ljubljana« v Splitu, Stari grad na Hvaru ter v campu v Savudriji in Poreču. Cenen dopust je menda tudi v Dijskem domu poljedelske šole v Puli. K navedenim cenam mo-

ramo upoštevati še 20 odstotni popust. Da bi izvedeli o zanimivostih in privlačnostih posameznih krajev, smo prosili za prospekte. Zal, pa nam s temi niso mogli postreči. Zadovoljiti smo se morali le s skromnim prospektom Starega gradu na okoli Hvaru. Zares žalostno! Večjo izbiro zelo lepih prospektov so imeli le za gorenjske turistične kraje.

Tržile ni ma potovalnega urada. Zato smo se obrnili na Turistično društvo s prošnjo, da bi zbrali podatke o pogojih letovanja nekje na Jadranski obali. Naš pogoj je bila tudi tokrat poceni oskrba. Zveze z letoviščem so najboljšje z ladjami iz Opatije. Vozne ređe ladjic imajo, bilo bi pa zamudno iskati najugodnejšo zvezo. Povedali so nam tudi, da je možna avtobusna zveza do Labina, od tam pa so do

Rabca stalne večkrat dnevne zveze. V juliju stane dnevna oskrba 1630 dinarjev. Izlet so možni s parniki, za pešce pa so prijetni sprehodi v bližnje vasi. V gradnji je nov hotel Jadran, ki bo zelo sodobno urejen. Kopališče je naravno in prodatno. Prospektov nimajo, bodo jih pa v kratkem dobili.

Obiskali smo tudi poslovalnico avtobusno turističnega podjetja »Kompas« na Jesenicah. Kakor po drugih poslovalnicah potovalnih agencij smo se tudi tukaj hoteli pozanimati, s kakšnimi podatki o možnostih in pogojih za letovanje nam lahko postrežejo. Bili pa smo prijetno presenečeni. Tamkajšnji uslužbenec nam je svetloval precej kratek in srednje Jadranu. Kjer je mogoče dobiti prenočišča tudi v manjših hotelih in tudi pri privatnikih. Tudi cene so še nekako

zmerne. Ljubitelji kopanja naj obiščejo prijazno mestce s 3000 prebivalci Makarsko, ki leži v srednji Dalmaciji na podnožju Biokova. Zaradi ugodnega podnebja se Makarska razvija v večje morsko letovišče. Prav tako pa so v jeseniški poslovalnici »Kompas« pripravili obisk Kaštela in Kršna. Zanimivo je obiskati tudi otok Rab, ki ima mnogo izvirov talne vode ter je delno poraščen z gozdom. Slikovitost dajejo mestu stari zidovi in štirje zvoni, posebno pa romanska katedrala iz 12. stol. S prospekti ni bilo tako, kot bi moralo biti.

Potnikom preostanejo tako samo ustna sporočila, kar je vsekakor premalo, ker po izkušnjah, ki so jih naši ljudje dobili večkrat v letoviških, slika ni takšna, kakršno dobimo v potovalnih uradih.

GAMSOV RAJ

V NOVI LUČI — ŽE LETOS 80 LEŽIŠČ IN VEČJI RESTAVRACIJSKI PROSTOR — PRELONICA ZA TURISTIČNO DRUŠTVO V PREDDVORU — OKOLICA ČRNJAVE BO DOBILA NOVO PODOBO — V CERKLJAH KONČNO TURISTIČNO DRUŠTVO

Bolj ko bi si mislili, da je Gorenjska na zemeljski obli neskončno majhna, toliko bolj smo v zmoti, če bi imeli pred seboj »specialko« s kraji, ki so ali pa lahko postanejo bolj ali manj znana turistična središča. Gorenjska bi bila v tem primeru morda med največjimi »kontinenti«. Skratka, vsak, še tako majhen predelek Gorenjske ima toliko naravnih lepot, da prekašajo še tako razpita in izumetničena veleturistična središča v Franciji, Italiji ali drugih evropskih državah ali na drugih kontinentih. Trditve ni presmela, čeprav je ne moremo dokumentirati s točnimi podatki o porastu tujih gostov v naših krajih, vendar pa vemo, da je prav za naše kraje med domačimi in tujimi turisti vse večje zanimanje. Na žalost pa je tako, da se mi Gorenjci večkrat ne zavedamo kaj imamo in da tega tudi ne znamo posredovati ljudem, ki bi jim bili obiski naših krajev ostali za vedno nepepabni.

Včasih pa se spet lotimo dela, ki ga nismo uspeli speljati do konca in si s tem sami sebi skoraj bolj škodujemo kot koristimo. Za primer vzemimo Krvavec. Zlatica, nanj so bile dolgoletne sanje. In sedaj ko jo imamo, smo dopustili, da so nekdanje lepote Krvavca opustošene. Se malo in Krvavec bo za turista postala velika skala, posuta s konzervativnimi škafli in drugimi odpadki, ki so zamenjali številno zaščiteno cvetje, na katerem smo pustili turiste, da so se »pasli«. In če bo tudi v prihodnje tako, kot je bilo doslej, bo Krvavec ostal zanimiv le še v zimskem času. Kesanje takrat pa bo prepozno in ekonomskih računov ne bomo mogli več spremeniti.

NAD PREDDVOROM NOVA POSTOJANKA

Na Gorenjskem, v Sloveniji, in tudi drugod so prenekateri že slišali za »Gamsov raj«. Mnogi so se tam tudi že zabavali in obču-

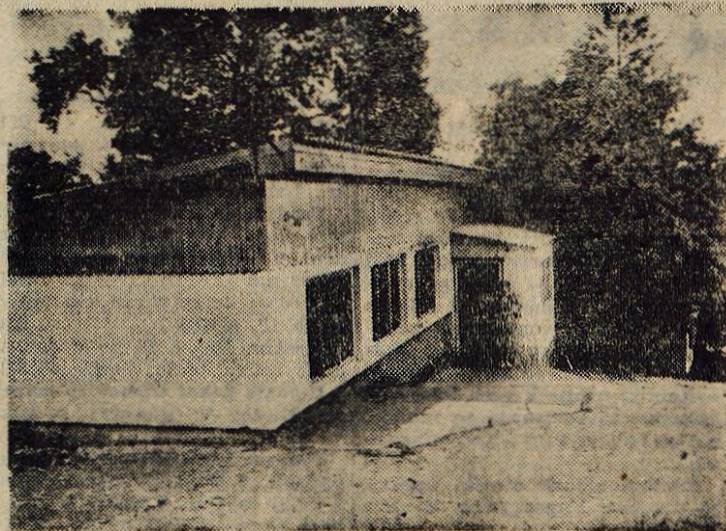
stirali bodo uredili kuhinjo in morda dve do tri točilnice, pred nekdanjim okrevališčem pa večji vrt s terasami za postrežbo gostom s pižamo in jedajo. Seveda bo to šele začetek preureditve

veda pa v Cerkljah tudi ni nekaj posebnih pogojev za turizem, kot so to primeri v ostalih krajih Gorenjske (tam ni ne kopališča, parkov in drugih prostorov, kjer bi bile za letovištarje lahko razne prireditve in podobno). Toda — v neposredni bližini je Krvavec, do tja pa vodijo vse poti skozi Cerklje! Hop, tega pa Cerkljani ne smejo zamuditi! Vsak dan se srečujejo z domačimi in tujimi turisti in nanje morajo napraviti dober vtis, jim svetovati eno ali drugo zadevo in če si zaželejo, jih je treba tudi nastaniti v Cerkljah. Prav ti momenti pa so končno le dali rezultat — ustanovitev turističnega društva, ki naj odselej naprej skrbi za te probleme. Na torkovi seji pa so se sprejeli prve sklope, katere bodo skušali uresničiti v najkrajšem času. Začetna volja kaže, da to ne bo težko.

Pomembnejše naloge Cerkljanov za začetek so: ureditev parkirnega prostora ob novi avtobusni postaji in sploh celotnega središča naselja; razpisali bodo natečaj za razglednice Cerklj in okolice (izletniki in turisti so se doslej za takšne razglednice vedno zanimali); ureditev pokopališča in parka padlih borcev;

v privatnih stanovanjih) in da je prav v tem predelu še nešteto manjših naselij s preudovito okolico (Trstenik, Hrastje, Olševke, Kokra, Senturška gora itd.), potem moramo zaključiti, da je res vsak delček Gorenjske »rojen« za turizem. To pa bi morali znati bolj izkoristiti kot doslej, saj bo vse, kar bomo naredili tudi na tem področju Gorenjske za nadaljnji razvoj turizma, v korist vse naše družbe.

B. Fajon

Novo restavracijsko poslopje v Gamsovem raju

Nepremišljena mimobežnost

PREDVIDENO TROŠENJE DENARNIH SREDSTEV PO NEPOTREBNEM

Gostinski delavci imajo svoje težave: pomanjkljive kapacitete, neurejene cene, kadrovska politika, nerazumevanje občinskih ljudskih odborov.

Tako ugotavljajo povsod, takšne so bile ugotovitve izrednega občnega zbora Gostinske zbornice kranjskega okraja.

Delavski turizem ima svoje težave: pomanjkljive kapacitete, takse in dajatve, nezadostna pomoč občinskih ljudskih odborov... Tako ugotavljajo povsod, takšne so bile ugotovitve organa Stalne konference za oddih in rekreacijo, ki se je pred kratkim sestala v Kranju.

V obeh primerih pa govorimo o razvoju gostinsko-turistične dejavnosti na Slovenskem, konkretno — na Gorenjskem! Oba primera odpirata vrata pred nepregledno vrsto problemov, ki pa bi bili lahko rešljivi, če bi si znala komercialna in delavski turizem seči v roke. Toda...

Skopo število strokovnega osebja v gostinskih obratih utemeljuje priporočilo Gostinske zbornice, ki pravi: občinski ljudski odbori naj nam s svojimi sredstvi zgradijo primeren objekt, kjer bomo lahko šolali in bodočnosti potrebne gostinske kadre!

Občine ne razpolagajo z kdo ve kolikšnim denarjem, vendar pa dobro razumejo potrebe gostinske mreže in ne zatikajo ušes pred to, dokaj upravičeno prošnjo ali celo zahtevo.

Obenem pa pravi plan gospodarskih organizacij, da bo do konca leta 1965 razpolagal delavski turizem z malone 4.000 novimi ležišči, z ustreznim številom

novih restavracij, kuhinj, otroških vrtcev, športnih objektov... Plan pa ne pove, v katerih občinah bodo podjetja dograjevala in izpolnjevala mrežo svojih domov oddiha, niti ne omenja, kako bo delavski turizem reševal kadrovske vprašanje strežnega osebja, še manj pa, katere občine bi znale s smotnim zaračunavanjem raznih komunalnih prispevkov zainteresirati delovne kolektive, da bi gradili v mejah njihovega ozemlja!

Kakorkoli že presojamo o problemih in o načrtovanju komercialnega in delavskega turizma, naletimo na mnoge nepremišljene mimobežnosti, ki nam govorijo o pomanjkljivi pozornosti do razvoja obeh komponent, neločljivih oblikovalk jutrišnje podobe naše domače gostinsko-turistične gostoljubnosti! Vsekakor občine še premalo ocenjujejo številne možnosti, ki kažejo na umno, ekonomsko rešitev tega ali onega problema!

Na primer: Gostinska zbornica okraja Kranj potrebuje ustrezen objekt, v katerem bo šolala bodoče kadre. Kadre potrebujemo! V komercialnem, pa tudi v delavskem turizmu. (Čeprav med njima ni več kdo ve kaj razlike, uporabljamo naziva, ker sta pač v navadi!)

Občine naj dajo sredstva! Samo — od kod?

Nihče pa ne zainteresira delovne kolektive, da naj zgrade sodoben, moderno opremljen turistični objekt, ki bi lahko služil dvojnemu namenu: bil bi primeren dom oddiha za delavce, obenem pa primerna zgradba za šolanje (teoretično in praktično) bodočih gostinskih kadrov.

V obliki takšnega sodelovanja bi se sredstva našla, občinski ljudski odbori bi ne bili v zagoni, marsikateri delovni kolektiv pa bi zadovoljivo rešil vprašanje letovanja svojih članov.

O vsem tem je izredni občni zbor Gostinske zbornice razpravljal le ob robu dnevnega reda. Stalna konferenca za oddih in rekreacijo tudi! Vendar pa je takšnih in podobnih možnosti smotnega sodelovanja še cela vrsta in kolikor resneje bomo o njih razpravljali, toliko gospodarnje se bomo umikali trošenju denarnih sredstev po nepotrebnem.

Dušan Kralj

Senturška gora in Cerklje bosta kmalu zvezana z novo cesto

dovali naravo, vendar pa je šele delovni kolektiv tovarne električnih strojev »Rade Končar« iz Zagreba videl, kaj »Gamsov raj« sploh lahko pomeni in postane. Sami domačini doslej tega niso videli ali pa morebitnih želja niso uspeli uresničiti. Zagrebčanom pa ni bilo treba dolgo premišljevat kaj lahko za turizem pomeni ta del Gorenjske v prihodnosti. Lotili so se dela in kar v najkrajšem času nekdanji »Gamsov raj« spremenili v povsem nov »Gamsov raj«. Dograjeno je že večje poslopje za restavracijski prostorom s 50 sedeži in postavljenih 12 weekend hišic (izdelek škojfe-loške »Jelovice«), gostišče »Pri Mohorju« pa je spremenjeno v sobe s prenočišči. Z drugimi besedami — »Gamsov raj« ima sedaj na razpolago 80 ležišč! V sobah je centralno gretje, mrzla in topla voda in seveda električna razsvetljava. Skratka, »Gamsov raj« se je spremenil v veliko turistično postojanko, kateri prihodnost obeta še boljše čase. Celotno gostišče bo namreč odprtega tipa in na račun bodo prišli lahko tudi nečlani delovnega kolektiva »Rade Končar«. Seveda v ostalih mesecih bolj kot pa v juliju, avgustu ali septembru.

ZA PREDDVORČANE BOLJŠI ČASI

Ceprav so v Predvdvoru nadvse veseli, da so dobili asfaltirano cesto in da bodo imeli v najkrajšem času urejeno tudi javno razsvetlavo, jih še vedno bolj teži neurejena Črnjava. Torej turizem, ki bi lahko zanje je nekaj let pomenil poglavitni vir za nadaljnji gospodarski razvoj. Toda leto 1961 bo za tamkajšnje turistične delavce prav gotovo pomenilo prelomnico, čeprav tega obiskovalci Črnjave, Predvdvora in njegove okolice, letos še ne bodo občutili.

V razgovoru z nekaterimi Predvdvorčani smo zvedeli, da bodo po desetletnih moledovanjih letos le dobili večje poslopje (sedanje okrevališče) ob Črnjavi, ki ga bodo preuredili v večje gostišče s prenočišči. To dejstvo pa jim je dalo vzpodbudno injekcijo, da se bodo že »starih« načrtov tako lotili, čeprav bo za letos prepozno, saj za leto bištevnejšo spremembo ob Črnjavi letos ne bo več časa. Ker pa imajo nekaj sredstev, bodo letos uredili vsaj obalo ob jezeru, da bo primerna za kopanje, v novodobljenih pro-

Črnjave, saj nameravajo za prihodnje leto zgraditi še kabine za kopanje in sobe s prenočišči v novopridobljenem poslopu. Za vsa prihodnja dela pa bo treba rešiti še vprašanje sredstev. Morda bodo ta problem rešili z delovnim kolektivom »Iskra«, kjer so nekateri že zainteresirani, da bi si uredili nekaj prostorov, tako kot si jih je »Rade Končar« v »Gamsovem raju«. Predvdvorčani pa so prepričani, da bi dokončna ureditev Črnjave pomenila morda šele odskočno desko za nadaljnji razvoj turizma pri njih, saj so v njihovem kraju dani vsi pogoji, da bi Predvdvor z okolico postal močno turistično središče. In če je to res, potem bi se morali tega problema lotiti tudi drugi, saj bi postal potem predvdvorski turizem za kranjsko komunno precej velik činitelj v celotnem gospodarskem gibanju.

CERKLJE IN TRANZITNI TURIZEM

In ko smo že v tem delu Gorenjske, pod Storžičem in Krvavcem, vsekakor ne moremo mimo Cerklj, kjer o nekem turizmu, vsaj v širšem smislu, sploh ne moremo pisati in kjer je bila šele zadnji tork prva seja upravnega odbora novoustanovljenega turističnega društva. Se-

razpisali bodo tekmovalne domačine v urejanju pročelja hiš; LOTILI SE BODO CISTOČE NA KRVAVCU!

Ceprav nikakor ne smemo mimo prvih sklopov, je vendar zadnji najpomembnejši. In če bodo Cerkljani z uspehom izpeljali to nalogo, bodo naredili več kot marsikatero turistično društvo doslej.

O vsem tem smo se zgovarjali s tajnikom novega društva, Srečkom Kaduncem. Le-ta nam je povedal še tole:

»Ceprav smo Cerkljani na kraju, kjer se lahko bolj ali manj uveljavljamo le tranzitni turizem, bi lahko tudi pri nas mislili na kaj več. V razgovorih, ki smo jih imeli že nešteto v zvezi s tem, pa smo se vedno ustavili pri kopanju. Kopališča nimamo, za katerega pa so nekdo že obstajali načrti. Kako bi prišli do plavalnega bazena, potrebnega že za domačine, pa bo ostala tudi za prihodnje naša največja želja. In če bi imeli kopališče bi si prav hitro zaželeli še neko večje gostišče — tudi o tem smo že precej govorili — in tako zastavili s turizmom tudi v podnožju Krvavca in ne samo na njegovem vrhu.«

Ce k vsemu temu še dodamo, da imajo v Cerkljah za goste pripravljenih 8 sob z 18 ležišči, da imajo v Predvdvoru 30 ležišč (vsa

V dveh letih od 40 do 200

INDUSTRIALIZACIJA NA POHODU V GORENJO VAS — DOSLEJ TRI PODJETJA, ZA ČETRTEGA PA SO ŽE PRIPRAVLJENI PROSTORI

Se pred kratkim je bila Poljanska dolina, razen v Zireh in Hotavljah povsem neindustrijski predel Gorenjske. Bilo je le nekaj skoraj neorganizirane obrtne dejavnosti, ki se je v večini odvijala v okviru kmetijskih zadrug. Tako je bilo tudi v Gorenji vasi še pred dvema letoma, ko je bilo v tej panogi gospodarstva zaposlenih le 40 Gorenjevaščanov in okoličanov.

Zadnji dve leti pa se je slika povsem spremenila. Gorenja vas je postala kar precej močno industrijsko središče v Poljanski dolini, saj se sedaj zaposluje industrija okoli 200 ljudi v treh podjetjih, in sicer v Obrtni delavnici Čevljar okoli 80, gradbenem podjetju »Remont« približno 80 in mizarskem podjetju okoli 40.

PROSTORI OVIRAJO PROIZVODNJO

Razumljivo je, da sprito tako hitrega razvoja, ni bilo moč tudi v tako kratkem času zgraditi pri-

merne delovne prostore. To velja zlasti za »Čevljarja« in mizarsko podjetje. Toda še letos bo to vprašanje v glavnem rešeno. Mizarsko podjetje namreč že gradi nov objekt, v katerega bodo lahko šle to jesen preseliti celotno proizvodnjo. Sedanje prostore mizarskega podjetja pa bo preuredil »Čevljar« in zadeva zaradi premajhnih in neurejenih prostorov bo s tem rešena, proizvodnja pa bo lahko potekala brez večjih ovir.

V POLJNAH PRAZNA HISA

Komaj štirinajst dni je minilo, odkar je v obratu kranjske Planike v Poljanih spet mirno. V velikem objektu ni ničesar več, ostalo je le zidovje. Tamkajšnji kolektiv se je namreč združil z obrtnim podjetjem »Čevljar« v Gorenji vasi in iz Poljan preselil v Gorenjo vas vse stroje in celotni kolektiv proizvajalcev. Toda domačini računajo, da bodo v sedaj prazni hiši spet kmalu zabrnili stroji. Med prebivalci ob Sori že krožijo govorice, da bo v Poljanih tudi kranjska »Iskra« imela enega izmed svojih obratov. Pravijo pa, če to ne bo res, da se bodo sami spet lotili ustanovitve nekakega podjetja, ki naj bi se po možnosti ukvarjal s predelavo kovin.

IN KAJ PRAVIJO GORENJEVAŠČANI?

Na vprašanje v glavnem že odgovorijo sami naslovi podjetij. Kljub temu pa bomo zapisali še nekaj podrobnosti o gorenjevaški proizvodnji. Obrtno podjetje »ČEVJAR« dela izključno v koprodukciji s kranj-

ske Planiko. Takšno obliko proizvodnje ima že dve leti nazaj. Toda pred nedavnim je le izrezoval usnje za gornje dele čevljev, medtem ko od 1. junija dalje dokončno izdeluje zgornje dele obuvov. Proizvodnja kolektiva, čeprav je majhen, pa je precej velika — vsak dan 700 parov zgornjih delov čevljev. »Čevljar« je nekaj izdeloval tudi otroške čevlje, za katere je vedno na tržišču precejšnje povpraševanje. Gorenjevaščani so samo od lanskega novembra pa do letošnjega marca izvozili v Ljubljano 4500 parov otroških čevljev! Sedaj pa so morali to proizvodnjo opustiti, ker imajo za Planiko dovolj velike obveznosti. Na tihem pa računajo, da jim bo prej ko slej spet uspelo izdelovati otroške čevlje, za katere lahko porabijo včasih tudi usnjene odpadke, s čimer precej prihranijo in lahko tudi dobro zaslužijo.

Tako kot je »Čevljar« vezan na Planiko, je mizarsko podjetje vezano na škojfeleški »Motor«. Skratka vse proizvodnjo so morali gorenjevaški mizarji preusmeriti za potrebe »Motorja«. Takšen način proizvodnje manjših obrtnih kolektivov pa jim zagotavlja tudi nadaljnji obstoj in jim seveda daje tudi vse možnosti za uspešen nadaljnji razvoj.

O gradbenem podjetju »Remont« pa bi bilo skoraj odveč pisati, saj vemo, da so danes povsod velike potrebe po novogradnjah in da smo večkrat bolj v zadregi kdo bo gradil kot pa ne. Med večjimi objekti, ki jih podjetje sedaj gradi moramo vsekakor omeniti nove prostore mizarskega podjetja in priprave na gradnjo večjega gostišča v Gorenji vasi.

B. Fajon

Obrtno podjetje »Čevljar« iz Gorenje vasi trenutno najbolj ovirajo premajhni prostori

MALI OGLASI

P R O D A M

Prodaj 3 leta staro kobilu. Lipar, Voglje, Senčur 2199
Prodaj 16 colske obroke z gumami in razne dele za Opel Kadet, Tišek, Zagorice, Bled 2187
MELBROSIN - preparat svetnega prahu in matirane mlečka (Gelee Royale) garantirano znatno stabiliziran proizvod Melbro - Coop (Zavod za čebelarstvo - Kalnik) dobite v vseh lekarnah. Lekarna, ki preparata še nimajo, naj ga nabavi pri »Kremofarmaciji« 1215
Prodaj globok otroški vozček za dvojčke. Rupar Ivica, Blejska 5, Tržič 2200
Kmetijska zadruga Dovje-Mojstrana prodaja razne kmetijske stroje, vprežne in motorne, dne 7. junija 1961 ob 6. uri zjutraj v Ratečah, Podkorenju in Kranjski gori. Prednost nakupa imajo kmetijska posestva, po 8. uri pa tudi privatniki in vsi ostali 2201
Prodaj kravo, dobro mlekarico, ki bo čez mesec petič telila. Trstenik 25, Golnik 2202
Prodaj Fiat 1100 103 E model 1957. Vprašati Zelenina, Kranj 2203
Prodaj skoraj nov čoln kanu. Sifkovič Franc, C. na Klanc 43. Kranj 2204
Prodaj dobro ohranjeno, novo prepletkano in tapetirano Topolino B za 270.000 din. Klemenčič, Tavčarjeva 7, Kranj 2205
Prodaj motorno kolo Jawa 175 cm, s prevoženimi 7000 km. Naglič Anton, Luznarjeva, Kranj 2206
Nujno poceni prodam Roller, 200 cm, v odličnem stanju. Ogled iz prijaznosti v gostilni Lontreg - Sk. Loka 2207
Prodaj televizor znamke »Orion«, nov. Naslov v oglasnem oddelku 2208
Košnja trave, približno 2,5 ha, naprodaj. Poizve se v gostilni Benedik, Strazišče 2209
Topolino B, v dobrem stanju, poceni prodam na mesečne obroke. - Stucin Ludvik, Preska, Tržič, 50.000 din plačljivo takoj 2210
Prodaj kozo, dobro mlekarico in mladico. Partizanska 34, Kranj 2211
Prodaj NSU Maksi 175 cm, s prevoženimi 4500 km. Cankarjeva 16, Kranj 2212
Osební avto Ballila, dobro ohranjen, primeren za učenje ali za-

V A Ž N U !

Zavolo tiga, da bo osmi Klass ud Gimnazie u Krajni usak cajt en konc sturu, se prosi use dubrutlive duše, de za nekej dni salonske gvante, frake inu cilindre pusodijo, de jih prelufatmo. Ponudejna nej na šulo al pa na »Štimo ud Gurenske« gori gredo.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremlili našega dragega očeta, dedka, pradedka, brata in strica

MIHAELA STARETA

na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, se najprizrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni njegovim sosedom in sosesčani »Primskovega«. Zahvalo izrekamo gospodom duhovnikom, posebno Mirku Ševšku za poslovitne besede pri odprtem grobu. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam ustmeno ali pisмено izrazili sožalje in nam v težkih dneh lajšali bol.

Zalujoče družine: Ješe, Stare, Stefančič, Rupar in Zepič

Tržič, 26. maja 1961

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše ljubljene

MARJIE JARC

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti, ji darovali vence in vence, sočustvovali z nami in izrekli svoje sožalje.

Kranj, dne 31. maja 1961

Zalujoči mož in starši

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JOZE BRULC

član našega kolektiva. - Dobra tovariša in vestnega delavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv trgovskega podjetja »Hrana«, Kranj

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega preljubega sinka - brata

LOVRENČKA KRNICARJA

se najlepše zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so spremlili najinega sinka na njegovi prežgodnji zadnji poti.

Zalujoči: očka, mamica, sestriči Lavrencija in Zorica ter ostalo sorodstvo.

14. ure, bo prodaja sena in lucerne.

Poizve se pri Bohincu na Miljah 2249

Dobro ohranjeno Vespo zaradi

bolezni ugodno prodam. Kutinova 4, Orehek, Kranj 2250

Prodaj Volkswagen starejšega

tipa, ker grem v inozemstvo. Viktor Zupan, Selo 11, p. Vodice nad Ljubljano 2251

Prodaj nov Volkswagen tipa

113-1961. Naslov v oglasnem oddelku 2252

Prodaj dobro ohranjeno izlo-

beno okno in vrata z železnimi roletami. Ciril Sava, Predvor 6 2253

Ugodno prodaj motor DKW.

Naslov v oglasnem oddelku podružnice Glasa Jesenice pod »Ugodna cena« 2254

Generalno popravljeno Lambret-

to 125 cm, model 1952, odprti, ugodno prodaj zaradi izselitve. Seksan, Koroska 53, Kranj 2255

Ugodno prodaj odlično ohran-

jeno spalnico s posteljnimi vložki. Seksan, Koroska 53, Kranj 2256

Prodaj velikega psa ovčjaka.

Benedikova 12, Strazišče, Kranj 2257

K U P I M

Voščine in čebelni voski, pristni,

odkupuje po najvišjih dnevnih cenah Zavod za čebelarstvo, Miklošičeva 30, Ljubljana 1342

Odkupimo ali najamemo več

strojev za izdelavo opeke. Plačmo dobro. Ponudbe z navedbo cen

odkupa oziroma najema in zmogljivost stroja (število opek na uro) pošljite takoj telegramsko na naslov: TVD Partizan, Skofja Loka 2229

Kupim avto Fiat 600, rabljen.

Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »600.000.« 2230

Kupim dva prašiča, težka od

40 do 50 kg. Vinko Bučar, Ježica 28, Ljubljana 2244

O S T A L O

GELEE ROYALE - Matični

mleček, garantirano znatno stabiliziran, proizvod Zavoda za

čebelarstvo, dobite v vseh lekarnah. Lekarna, ki preparata še nimajo, naj ga nabavi pri »Kremofarmaciji« 1214

Koča na Krški gori je odprta

od 1. junija t. l. dalje 2231

Od 65-letnik čestita in želi vse

načelne Janezu Staretu njegova žena 2232

Cenjene stranke obveščam, da

sem preselil zlatarsko delavnico preko viškega mostu, Zupančičeva ulica 2, druga hiša desno. Zlatar Levčnik 2037

Steklarja za vsakovrstna stek-

larska dela sprejemamo. Plača po dogovoru. Nastop službe, mošen takoj. Stanovanjska skupnost Sk. Loka 2155

Planinsko društvo Krže izše

POSLOVODJO - (kinjo) za obrat

»Gostilne pri Povšnarju« v Kokri. Nastop službe takoj. Osební prejemki po dogovoru 2193

Janku Staretu čestitamo za 60-

letnico in mu želimo še vrsto zdrav-

stvenih in zadovoljnih let. Joža, Bojan in Vrbani 2233

Dne 26. maja 1961 mi je bilo v

veži Odeka za gozdarstvo ObLO

Kranj zamenjano žensko Rogovo

kolo črne barve z lučjo za drugo

brez luči. Pozivamo opazovano ose-

bo, da ga vrne in se izogne ne-

veščnostim. Prebačev 26, Senčur 2234

Za pomoč v gospodinjstvu nu-

dim delavki hrano in stanovanje.

Ulica Tatjane Odrove 8, Planina, Kranj 2235

Za celodnevno ali vsaj 4-urno

dopoldansko pomoč pri manjši

Šolstvo

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA JESENICE

razpisuje

na podlagi 22. in 29. člena Temelnjega zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ št. 32-349/55) ter 10. člena Pravil sklada za štipendije ObLO Jesenice za šolsko leto 1961/62 naslednje štipendije:

3 štipendije za študij na fakulteti ali VPS - oddelku za angleščino

1 štipendijo za študij na VPS - oddelku za matematiko - fiziko

2 štipendiji za študij na VPS - oddelku za defektologijo

2 štipendiji za študij na VPS - oddelku za peje in glasbo

1 štipendijo za študij na VPS - oddelku za tehnično vzgojo

1 štipendijo za študij na VPS - oddelku za likovni pouk

1 štipendijo za študij na VPS - oddelku za biologijo-kemijo

2 štipendiji za študij na Akademiji za igralstvo - umetnost - oddelku za režijo

1 štipendijo za študij na višji šoli za socialne delavce

1 štipendijo za študij na višji gospodinjstvi šoli

2 štipendiji za študij na srednji glasbeni šoli

2 štipendiji za študij na učiteljski - moška

Višina štipendije za srednje šole bo določena v mejah razpona od 5.000 do 7.000 din, za višje in visoke šole pa od 7.000 do 10.000 din. Na vsak že opravljeni letnik pa se štipendija zviša za 500 oziroma 600 din.

Prošnji, kolkovani z 250 din, je treba priložiti:

a) življenjepis;

b) overjen prepis zadnjega šolskega spričevala ali potrdilo o zadnjem vpisu oziroma potrdilo o opravljenih izpitih;

c) potrdilo o imovinskem stanju prosilca in staršev;

d) potrdilo podjetja ali ustanove o višini mesečnih prejemkov staršev;

e) mnenje mladinske ali druge družbene organizacije;

f) otroci padlih borcev in žrtev faš. terorja naj predložijo potrdilo Zveze borcev.

Rok za vlaganje prošnje je do 30/6-1961.

ObLO Jesenice

Komisija za štipendije

SAMO za sejo ZP:

10. razprava in sklepanje o potrditvi statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo okraja Kranj. Predsednik OLO Jakob Zen l. r.

RAZPIS ŠTIPENDIJ

Komisija za štipendije pri ObLO Radovljica razpisuje na osnovi 22. in 29. člena Temelnjega zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ št. 32/55)

POGODBENE ŠTIPENDIJE

za šolanje na naslednjih šolah: 1 štipendija za študij na šoli za socialne delavce

1 štipendija za študij na VPS - defektologija

6 štipendij za študij na učiteljski

1 štipendija za študij na srednji vzgojiteljski šoli

Rok za vlaganje prošnje je 15. junij 1961.

Prošnje, kolkovane z 250 din takse, je vložiti pri Občinskem ljudskem odboru Radovljica, Komisija za štipendije.

Prošnji je priložiti naslednje priloge:

1. življenjepis

2. potrdilo o vpisu v šolo

3. overjen prepis zadnjega šolskega spričevala

4. potrdilo o premoženjskem stanju družine

5. potrdilo o prejemanju ali neprejemanju otroškega dodatka

6. potrdilo mladinske ali druge množične organizacije.

Prednost pri delitvi štipendij imajo prosilci, ki stalno bivajo na območju občine Radovljica.

Komisija ne bo upoštevala nepravilno kolkovanih prošnje, prošnje, katerim ne bodo priložene vse zahtevane priloge in ki ne bodo vložene v roku ali za nerazpisana mesta.

Komisija za štipendije

ObLO Radovljica

IZOBRAŽEVALNI CENTER LITOSTROJ

razpisuje vpis v I. letnik oddelka za kvalifikacijo mladine za šolsko leto 1961/1962 za sledeče poklice: modelni mizar, livar, strugar, ključavničar in obratni električar.

Izobraževanje traja v vseh poklicih tri leta, izvzemši za livarski poklic, kjer traja šolanje dve leti. Učenci imajo na razpolago vso oskrbo v internatu ter prejemanje v času izobraževanja nagrad, ki je odvisna od uspeha in discipline.

Pogoji za vpis so:

1. uspešno dokončana osemletka,

2. starost 15 let,

3. odgovarjajoče zdravstveno stanje,

4. veselje do določenega poklica,

5. obveza, da bo ostal po dokončanju šolanja zaposlen v podjetju Litostroj.

Ob vpisu naj kandidati predložijo: 1. lastnorочно pisano prošnjo s kratkim življenjepisom in obvezno navedbo katerega izmed poklicev se želi izučiti. Prošnje brez navedbe poklica bodo zavrnjene! Kolek za 50 din državne takse.

2. zadnje šolsko spričevalo,

3. rojstni list,

4. zdravniško spričevalo,

5. mnenje osemletke,

6. obveza o zaposlitvi v Litostroju.

7. prošnjo za sprejem v internat.

Vse nadaljnjše informacije, kakor tudi vse potrebne formulare, dobite na Upravi izobraževalnega centra Litostroj v Ljubljani, Djakovičeva 53, telefon 33-511, interno 417.

Uprava centra

KINO

Jesenice »RADIO«: 3. in 4. junija ameriški barvni film COW-BOY

Jesenice »PLAVZ«: 3. in 4. junija nemški film PRFOKS

Zirovnica: 3. junija ameriški film ZAKON PUSCAVE, 4. junija francoski film TAKSI IN PRIKOLICA

Dovje-Mojstrana: 3. junija francoski film TAKSI IN PRIKOLICA, 4. junija jugoslovanski film BOLJE JE ZNATI

Koroska Bela: 3. in 4. junija italijanski film MADAME BUTTERFLY

Kropa: 3. junija italijanski film OKNO PROTI LUNA PARKU ob 20. uri, 4. junija italijanski film LJUBEZEN IN DVORJENJE ob 16. in 20. uri

Radovljica: 3. junija italijanski vojni film VELIKA VOJNA ob 20. uri, 4. junija isti film ob 15. in 20. uri, italijanski barvni film KITAJSKI ZID ob 17.30 in 10. uri dopoldne matineja

Skofja Loka »SORA«: 3. in 4. junija ameriški film BRATJE KARAMAZOVI

Sk. Loka »PREDILEC«: 3. in 4. junija sovjetski film RODITELJSKI DOM

Kranj »STORŽIC«: 3. junija italijanski film NEZVESTE ob 10. uri matineja, ameriški barvni film KARNEVAL V NEW ORLEANSU ob 16., 18.10, 20.20. uri, ameriški barvni film PONOSNI UPORNIK ob 22.20. uri, 4. junija ameriški barvni film KARNEVAL V NEW ORLEANSU ob 15., 17., 19. in 21. uri

Letni kino »PARTIZAN«: italijanski film NEVARNE SOPROGE ob 20.30

Strazišče »SVOBODA«: 3. junija italijanski film NEZVESTE ob 18. in 20. uri, 4. junija ameriški bar-

ni film PONOSNI UPORNIK ob 14., 16., 18. in 20. uri

Naklo: 3. junija ameriški barvni film DEYVI CROKET IN GUSARJI ob 20. uri, 4. junija isti film ob 16. uri, italijanski film NEZVESTE ob 18. uri

Cerkije »KRAVECE«: 3. junija ameriški barvni film SEDEM NEVEST ZA SEDEM BRATOV ob 20. uri, 4. junija isti film ob 16.30. uri

GLEDALIŠČE

Prešernovo gledališče Kranj - baletna sekcija Svobode France Prešern iz Kranja priredi 3. junija ob 20. uri BALETNI VEČER, 4. junija ob 19.30 Sterije Popovič: POGOSPODENA BUTICA, gostovanje v Domu Partizan v Gorenji vasi.

TRAŽNI PREGLED

V KRANJU

Fižol 80 do 120 din, ajdova moka 90 din, ješprenj 70 do 90 din, kaša 90 do 120 din, krma za kokoš 45 do 50 din, koruza 40 din, oves 30 din, prosa 50 din, krhlji 50 do 60 din, vrtna jagode 150 din, orehi 150 din za liter; korenček, novi 30 din, zelena 10 do 20 din, peteršilj 10 do 20 din za šopek; sir - skuta 120 do 140 din, surovo maslo 600 do 640 din, nova čebula 200 din, krompir 17 din, špinata 80 do 100 din, kislo zelje 70 din, solata 100 do 120 din, jabolka 100 din, grah v stročju 140 din, novi krompir 90 din, češnje 140 do 170 dinarjev za kg; smetana 17 din, merica; jajca 23 do 26 din, kokoš 600 do 700, piščanec 200 din, por 5 do 10 din, česen 5 do 10 dinarjev za kos.

GIBANJE PROBUVALSTVA

V KRANJU

Poročili so se: Franc Cerv, delavec in Anka Zilič, delavka - Franc Kalan, zidar in Stefanija Urnkar, delavka - Jožef Kern, mesar in Angela Cesen, čevljarica prešivalca - Vinko Balantič, mesar in Vida Arh, trgovska pomočnica - Ivan Klančar, šofer in Alojzija Abina, delavka - Franc Rakovec in Antonija Dolenc, namestnica - Stanislav Zibert, kmet in Marija Zavri, gospodinjstva pomočnica - Martin Bergant, delavec in Kristina Sajevec, trgovska pomočnica - Mirko Markuta, spredovnik in Ana Jan, strojeopisnica - Janez Zihnerl, delavec in Olga Zavri, delavka - Peter Grile, trgovski pomočnik in Pavla Kováč, uslužbenka - Janez Lombar, delavka - Franca Zorman, delavka - Jožef Rozman, tovarniški delavec in Ana Fabjan, namestnica - Matvež Kopač, tkalstki podmojster in Katarina Naglič, pletilja - Franc Stimulak, zidar in Ivanka Plešej, namestnica.

Redile so: Vida Ceplak - deklica; Veronika Prisljan - deklica; Ana Petrinec - deklica; Jožefa Trilar - deklica; Ana Zontar - deklica; Marija Konkolič - deklica; Frančiška Gaser - deklica; Ana Studen - deklica; Dragica Bradsko - deklica; Neža Krt - deklica; Vida Kozelj - deklica; Ivana Fonda - deklica; Danica Gorjup - deklica; Marija Kavčič - deklica; Marija Urbanc - deklica; Marija Zivkovič - deklica; Marija Šinkovec - deklica; Jožeta Obrulek - deklica; Veronika Zaplotnik - deklica; Antonija Zatl - deklica; Marija Stanonik - deklica; Angela Spik - deklica; Antonija Perčič - deklica; Marija Oman - deklica; Olga Kalan - deklica; dvojčka; Matilda Mezek - deklica; Marija Tórnar - deklica; Cecilija Podjed - deklica; Marija Skaza - deklica; Brigita Zagoršek - deklica; Terezija Kimovec - deklica.

Umrli so: Jože Kunst, delavec, star 33 let; Bojan Kunst, star 5 let; Katarina Jančič, gospodinja, stara 70 let.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega očeta

ANTONA KOZJEKA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih dneh izkazali karkoli koli pomoč, izrazili sožalje, ga spremlili na zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Posebno se

V Begunjah so posneli kratkometražni film „Kako to boli“

Ponovna obsodba

Tam, kjer se radovljška kotlina začne vzpenjati v obronek Stola in Begunjske, stoji veliko, z zidovi obdano poslopje. To je kraj, na katerega se mnogi naši ljudje spominjajo z grozo, to je kraj, kjer so nemški nacisti zverinsko pobili na stotine nedolžnih ljudi, kjer je vsa leta okupacije dan za dnem škropila grajske stene kri nedolžnih žrtiv.

To je nekdanja kaznilnica v Begunjah, ki so jo gestapovci spomlad 1941. leta spremenili v zloglasno mučilnico.

Grozote, ki jih je nemški okupator počel v begunjski kaznilnici, gotovo ne bodo nikoli pozabljene. Posebno tisti, ki so jih sami doživljali, se bodo vedno spominjali kraja, kjer so nacistični zločinci potepali njihovo človeško dostojanstvo. Vse Begunje, čeprav žive novo, polno življenje, so živ smomin na strašne medvojne dni. Begunje so in bodo ostale sinonom za vse nečloveško, za trpljenje, ponižanje in smrt.

V zadnjem krilu nekdanjih za-

porov so že pred dvema letoma uredili muzej. Že pred tem je bilo mnogo ljudi obiskovalo skupno grobišče talcev na graščinskem vrtu in grobišče v Dragi. Odkar je odprt muzej, se je število obiskovalcev še povečalo. V tem času obišče muzej tudi do 150 ljudi na dan. To samo pove, da naši ljudje ne morejo in ne bodo pozabili vsega tistega, kar se je tod dogajalo. Zato tudi ni slučaj, da se je prav v pripravah na proslavo 20. obletnice ljudske revolucije Triglav

film iz Ljubljane odločil, da posname film o Begunjah in z njim ponovno obsodi okupatorjeve zločine v tem in nešteti drugih naših krajih.

Ko smo prišli v Begunje, smo našli filmske ustvarjalce v veži muzeja talcev. Že pred vzhodom smo opazili nekaj delavcev, ki jih je zunanji videz izdajal, da imajo opravka s filmom. Tu smo našli še režiserja Jožeta Pogačnika in scenarista, znanega slovenskega novinarja Bogdana Pogačnika.

„Snemanje kadra 42. Pozor, reflektorji! Kamera!“ — Mož za mizo, ki prodaja vstupnice za ogled muzeja talcev, se je moral kar brž vživeti v filmskega igralca. Čeprav je bilo treba le ponoviti delo, ki ga je vajen opravljati iz dneva v dan, se je bilo pred filmskimi kamerami kar težko znajti. — „Se enkrat! Ponavljamo!“

Medtem smo se zapletli v krajši pomenek s scenaristom, ki je ves čas sledil poteku snemanja. Najprej smo se pozanimali za osnovno idejo filma. „Ni dvoma, da bi želel s tem filmom obsoditi vse tisto nečloveško, kar se je v Begunjah dogajalo med okupacijo,“ nam je odvrnil tovariš Pogačnik. „Rad pa bi to povedal na svojski način, ne da bi se vračal nazaj v tiste strašne čase. Zato film govori o današnjih Begunjah, ki pa na vsakem

koraku spominjajo na vse, kar se je med revolucijo v njih dogajalo. Vse to bi rad povedal s filmskim jezikom. Zato se v njem vrstijo včasih že kar grozljivi kontrasti: sla po življenju in smrt, ponos in ponižanje, kar vse naj bi pomagalo gledalcem s stališča našega humanizma znova doživeti vso nehumanost nacističnih zločinov. Spremnega besedila skoraj ne bo. Film bo skušal govoriti sam po sebi, s svojo zgodbo. Samo kot podtekst bo dogajanje na platnu spremljalo monotono branje tekstov z nemških plakatov o streljanju talcev.“

Idejo za naslov filma je tovariš Pogačnik dobil v muzeju, ki je v prostorih, kjer so bile med vojno zloglasne celice. Na zid ene izmed teh celic je nekdo z nohti vdolbil besede „KAKO TO BOL!“.

Pozanimali smo se tudi za nekatere tehnične podatke o filmu. Film bo kratkometražen, vendar nekoliko daljši od običajnih tovrstnih filmov. Bo to barvni film. S snemanjem zunanjih posnetkov v Begunjah so pričeli 20. maja. V dobrem tednu so s snemanjem tudi zaključili, čeprav vreme ni bilo ravno ugodno. Sedaj morajo posneti še nekaj notranjih posnetkov v Ljubljani, tako da bo film predvidoma izdelan sredi julija. Slavnostna premiera filma bo ob 22. juliju — Dnevu vstaje.

„Kako nam bo našo zamisel uspelo realizirati in če bodo s filmom gledalci zadovoljni, ne bi mogli reči še sedaj,“ nam je odgovoril ob koncu tovariš Pogačnik. „Náš namen je prikazati slovenskemu filmskemu občinstvu del tistega, česar ne bi smeli nikoli pozabiti. Če nam bo to uspelo, bo film dosegel svoj namen. Ob koncu pa bi se rad,“ je dejal tovariš Pogačnik, „v imenu vse ekipe zahvalil vsem domačinom za njihovo sodelovanje pri snemanju filma.“

Majhna nagrada za trud

Velesovo

Za zaključek letošnje gledališke sezone je vodstvo KUD minilo nedeljo organiziralo za svoje člane krajši izlet na Golo brdo v Slavkov dom pri Medvodah. Kljub slabemu vremenu so bili dobro razpoloženi in so bili z izletom — plačilom za njihov trud med letom, ko so večer za večerom predsedali pri vajah, zelo zadovoljni.

Sedaj že pripravljajo repertoar za prihodnjo sezono in upajo, da bodo lahko prvo predstavo uprizorili proti koncu leta.

IMENI

Jože Javoršek, ki ga pri nas poznamo že po zanimivem esejističnem pisanju (Srečanja), je te dni izdal roman Obsedena tehtnica. Delo ga založila koprška Lipa.

V četrtek so na četrtem kongresu glasbenikov Jugoslavije podelili nagrade glasbenim umetnikom, ki so dosegli največ uspehov pri izvajanju del med zadnjimi in sedanjimi kongresom. Nagradjeni so bili: Oskar Danon, dirigent beograjske Opere, dr. Milan Horvat, dirigent zagrebške Opere in Josip Gostič, tenorist zagrebške Opere. Skupino udeležencev kongresa je sprejel tudi predsednik Ljudske skupščine LR Bosne in Hercegovine. Skupino glasbenih umetnikov je vodil Samo Hubad.

Pri mladinski knjigi v Ljubljani je izšla zanimiva knjiga — „Spomeniki naše revolucije“. Knjigo so uredili: Ferdo Gestrin, Miro Lušček, dr. Metod Mikuš in Edo Turnher, v počastitev 40. obletnice KPJ in 20. letnice ljudske revolucije, obsega pa tri sto strani in stane 980 dinarjev.

Pretekli teden so na Koroškem odprli razstavo slovenskega slikarja Rika Debenjaka, večeraj pa razstavo reprezentativnega slovenskega slikarstva. Obe razstavi sedita v okvir kulturnega sodelovanja med Slovenijo in Koroško.

Pred kratkim je v knjižni zbirki Kiosk izšla knjiga Sinja obala. Delo je napisal pisatelj Gudmundson in nosi podnaslov Roman z Islanda. Knjiga popisuje borbo za obstanek islandskih ribičev. Sinja obala je prav gotovo zanimivo in prijetno čtivo za vsakogar.

Pretekli petek je bil v kranjskem klubu kulturnih delavcev literarni večer poljske lirike. Na večeru, ki mu je prisostvovala le drobna peščica poslušalcev, je Alojz Kraker, pesnik in prevajalec, skupaj z Maro Cernetovo recital nekatero stvaritve najbolj znanih poljskih lirikov tega stoletja.

Obsedena tehtnica, roman; Faldada Hans, Vasko umita sam, roman; Mihelčič Mira, Mala čarovnica; Jurčič Jos, Klostriški žolnir; Tihotapec; Jungk Robert, Svetleje od tisoč sonc. Usoda atomskih znanstvenikov; Svevo Italo, Zeno Corsini; Mattošec Milivoj, Po sledi ladijskega dnevnika; Pisma na moj naslov; Lindgren A., Nevarno življenje Kalleja Blomquist; Ondrejov L., Sonce nad gorami, I. del; Minkov S., Car Nespamko; Prežihov Voranc, Prvi maj; Mikuš Metod, Pregled zgodovine NOB v Sloveniji, I. knjiga; Trovčevan G. M., Zgodovina Anglije; Jeri Janko, Tržaško vprašnje po drugi svetovni vojni. Tri faze diplomatskega boja; Rijavec Leopold, Ljubljanske bojnišnice 1786–1960.

Filmi, ki jih gledamo

NEZVESTE — so se izneverile dokaj znanemu Italijanskemu režiserju Monicelliju, čigar Veliko vojno smo pred nedavnim videli v Kranju. Naj bo tako ali tako — film, ki je podobno, kot odlični Fellinijev film „Sladko življenje“ in delo Menysa da la Praterlira „Velike družine“ hotel spregovoriti o današnji zapadnjaški visoki družbi — samo hotel: kakaj vsa stvaritev je navkljub Gini Lollobrigidi in Marini Vlady in produkciji Ponti-de Lauren-tis ostala zelo povprečna, skorajda skrajno konvencionalna reportaža, ki skuša pokazati vso nesmiselnost buržoaznega prava in življenja današnjega vrha italijanske visoke družbe. Monicelli je skrajno površno, včasih pa nemogoče patetično povedal svojo zgodbo, ki je konec koncev ob izredno medlih kreacijah obeh že omenjenih igralc, ob nekaterih izrazito izzzvanih konfliktih ostala le prikupna vaba s svojimi živopisnimi plakati.

KITAJSKI ZID — V Radovljici je bil v preteklih dneh na sporedu Italijanski barvni dokumentarni film „Kitajski zid“ (La Muraglia Cinese). Film je mojstrovina — o njej so zapisali številni svetovni filmski strokovnjaki, da je podoba časa, dežele, ljudi in življenja. O kvaliteti filma pa govorita tudi nagradi na svetovnem festivalu v Bruslju in na festivalu v Berlinu. Ustvarjalec so pod Carlom Lizzanijem v filmu posredovali gledalce resnično podobno današnje Kitajske (mimo grede je to film, ki ga je snemala prva filmska ekipa z zahoda v Ljudski republiki Kitajski). Vsekakor je „Kitaj-

ski zid“ zanimiva dokumentarna umetnina, ki si jo morate ogledati! Ustvarjalec so v desetih mesecih — kolikor je trajalo snemanje — posneli nad 60 kilometrov celuloidnega traku — in iz vsega tega potem s spretno montažo posredovali gledalcu tistih tri tisoč, kolikor je potrebno za celovečerni film.

PRFOKS — Redki so nemški filmi, ki po svoji tendenci in kreaciji preraščajo plot naivnih in sentimentalnih zgodb, ki so tako zelo značilne za povojno nemško in avstrijsko kinematografijo. S poslednjim filmom Prfoks, o katerem smo na kratko že pred časom poročali in je te dni na sporedu na Jesenicah, bi lahko dejali, da so ustvarjalec dokaj smelo segli v problematiko današnje zapadnjaške mladine; da pa so zaradi izrazite težnje — uga-jati za vsako ceno, problem rešili preveč naivno, skorajda sentimentalno. Film pripoveduje o starem profesorju in napol podivjanih študentih — halbstarkerjih. Film je slika (sicer medija) brezperspektivnosti današnje zapadne mladine, ki išče svoje mladost na cestah in v nočnih lokalih. Obenem je delo tudi obtožba — saj se za te mlade ljudi nihče ne zanima — tu so ljudje, ki imajo dom, pa ga zaradi ritma sodobnega življenja praktično nimajo; nihče jim ne ponudi roke, nihče se zanje ne zanima. Kljub pomanjkljivosti je film prijeten — prijeten še zlasti zaradi karakterne komike Heinza Rühmanna, ki je za svojo kreacijo prejel prednanjskim Lubitschevo nagrado kot najboljši komik leta.

P. B.

Pri KUD »Straža« v Olševku

Nič več dolgočasje

VSAK VEČER SE ZBERE OB TELEVIZIJSKEM SPREJEMNIKU PRECEJ DOMAČINOV

OLŠEVKE — Klubsko življenje imajo v Olševku pri kulturno umetniškem društvu »Straža« zelo razgibano. Skoda je le, da nimajo lastnih prostorov in se zato vse klubsko življenje odvija v šoli. Posebno ob nedeljah je tu zelo živo. Iz ene učilnice se sliši glas magnetofona ter navdila plesne učiteljice, iz druge pa vzklikanje šolske mladine, ki si daje duška ob televizijskem sprejemniku in spontano spodbuja športnike pri njihovem izvajanju.

Za šolo, na igrišču, pa skačejo v višino in daljino, posebno pa se navdušujejo za nogomet. Pripravljajo se za tekmovanje v počastitev 20. obletnice ljudske revolucije. Na telovadnici je živahno že od marca naprej, ko so nastopili toplejši dnevi.

Ob televizijskem sprejemniku pa se zbirajo odrasli in mladina od 8. marca (od Dneva žena) dalje. Takrat se je učilnica napolnila. Zene so navdušeno sledile potovanju predsednika Tita po

prijateljskih afriških deželah. Vsak dan pa se od 16. ure dalje zbirajo ob televizijskem sprejemniku plemeniti, mladi, včasih tudi odrasli, da uživajo v pravljicnem svetu. Ni večera brez gledalcev. V velikem številu se zberejo takrat, kadar je na sporedu kakšna drama, ob četrkovih ve-

čerih pri mladinskih oddajah »Spoznavajmo svet in domovino«, mnogi pa stalno spremljajo Eichmannov proces.

V Olševku pa se že sedaj pripravljajo za organizacijo in sestavo programa za izobraževanje odraslih in mladine v letu 1961/62.

-čn

OO Zveze slepih v Kranju pripravljajo

akademijo in razstavo

V počastitev 20. letnice vstaje priredi Zavod za slepo mladino v Ljubljani pod pokroviteljstvom Okrajnega odbora Zveze slepih v Kranju AKADEMIJO. Na njej bodo nastopili slepi otroci — učenci obvezne osemletne šole. Akademija bo v ponedeljek, 5. junija ob 16. in 20. uri v Prešernovem gledališču. Program bo zelo bogat, saj bodo nastopili instrumentalni in vokalni ansamblji, člani dramske-

ga krožka, folklorne skupine, telovadci in taborniki.

Istega dne organizacija Zveze slepih v Kranju organizira razstavo o delu in življenju slepih. Razstavljene material bo v izložbenih oknih stavbe ObLO na Titovem trgu.

Še več podobnih prireditev

Člani amaterskega umetniškega društva »Jaka Rabič« na Dovjem so minulo nedeljo dvakrat uprizorili Marjana Marince komedijo v treh dejanjih »Ad acta«. Delo je železiral Marjan Fuohs in so ga številni gledalci zelo lepo sprejeli. Nastopajoče so vsakokrat nagradili z dolgotrajnim aplavzom. Prebivalci Dovjega in Mostrane so izrazili željo, da bi bilo v prihodnje čim več podobnih prireditev.

„Ukana“

Tone Svetina z Bleda je že znan bralcem po nekaterih njegovih pripovedkah. Zdaj pa končuje prvi del romana o Prešernovi brigadi in XXX. diviziji, v katerem prikazuje boje in življenje partizanov ter posamezne zaplete v tem dogajanju. Delovni naslov tega romana je »Ukana«, kot je ondan povedal sam avtor. Celotno delo bo razdeljeno v tri zvezke. Prvi zvezek, ki ga sedaj dokončno korigira, obsega okrog 400 tipkanih strani. Prav likosken obseg predvideva tudi za druga dva dela knjige. V prvem delu opisuje življenje borcev v tej enoti od njene ustanovitve do aprila 1944. leta. Drugi del bo zajemal velike boje v Črnem vrhu, skrb za ranjence, napad na Baško grapo, napad na belogardistično postojanko na Turjaku in podobno. Zadnji, tretji del, pa bo opisoval končno zmagovalno ofenzivo naših enot ter zadnji pohod na Trst.

Kot pravi avtor, so v tej knjigi prikazani dogodki skozi življenjska in resnična doživljanja samih ljudi, ki jih prikazuje v originalni podobi z vsemi človeškimi in življenjskimi nagnjenji, z raznimi nazori in pogledi na svet. Vzponedno z življenjem in partizanskim svetom opisuje tudi razpoloženje v vrstah nemške vojske. Resnične dogodke je večina prikazal skozi nemškega oficirja Wolfa. Ta je cinik, egoist, toda poln ambicije.

On celo obsoja posamezne stvari, vendar za njegovo osebno uveljavljanje in napredovanje vestno izpolnjuje sprejete ukaze. Gradivo je Svetina zbiral in urejeval skoraj 10 let. Precej se je poslužil zbranih arhivov, veliko pa si je pomagal z razgovori z borci in prebivalci na tem sektorju IX. korpusa, kjer se stvar dogaja.

ŠOLA ZA BOLNIČARJE NA GOLNIKU

razpisuje na podlagi sklepa šolskega odbora in Odloka o načinu izvedbe in o pogojih razpisa za vpis v strokovne šole (Uradni list LRS, št. 13/1960) vpis v enoletno šolo za bolničarje v šolskem letu 1961/62. V šolo bo sprejetih 32 učencev.

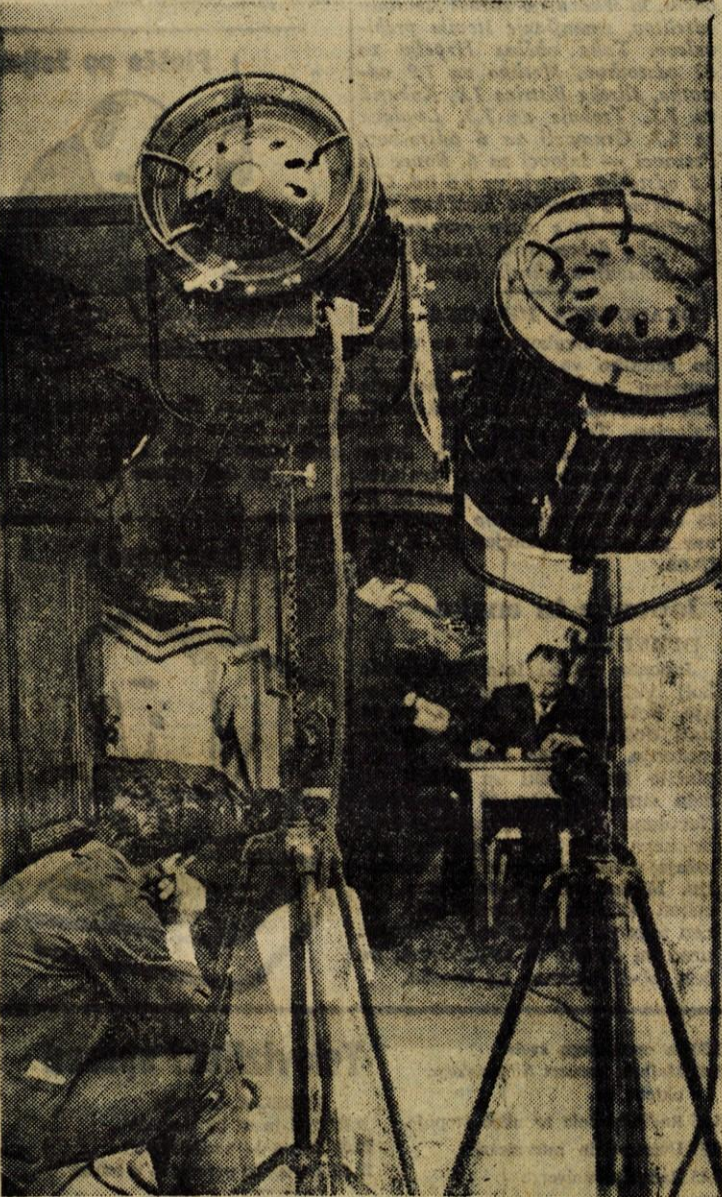
Pogoji za sprejem so: dokončana osemletka, starost od izpolnjenih 17 do 24 let, duševno in telesno zdrave in opravljen sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike. Zdravstveno stanje se bo preverilo na zdravniškem pregledu, ki ga bo organiziralo vodstvo šole.

Kandidati naj vložijo s 50 din kolkovano prošnjo za sprejem do 22. junija 1961. Prošnji naj prilože s tridesetimi dinarji kolkovane priloge:

1. rojstni list;
2. šolsko spričevalo;
3. zdravniško spričevalo;
4. življenjepis;
5. mnenje službenega starešine, če je bil kandidat v službi;
6. potrdilo o vzdrževanju (štipendiranju) v času šolanja.

Kandidati, ki jih priporoča za vpis Zveze borcev, socialno varstvo, družbene ali strok. organizacije, prilože potrdilo organizacije. Sprejemni izpit bo za vse kandidate, ki izpolnjujejo v razpisu navedene pogoje 28. in 29. junija 1961 ob 8. uri. Za sprejemni izpit šola ne bo pošiljala posebnih pozivov.

Šola ima dijaški dom za žensko mladino. Mesečna oskrbina bo znašala okoli 5500 din.

MED SNEMANJEM V BEGUNJAH

RAZPIS

za sprejem dijakov v Tehniško strojno in elektro šolo v Kranju v šolskem letu 1961-92

V centru za izobraževanje kadrov strojne in elektro stroke v Kranju, Cankarjeva ulica 2, se s šolskim letom 1961/62 odpreta oddelka za izobražbo tehnikov strojne in elektro-tehniške stroke.

V šolo se bodo lahko vpisali absolventi industrijskih in vajenskih šol kovinarske in elektro-tehniške stroke, ki niso presegli dvajsetega starostnega leta. Pouk na šoli traja 5 semestrov (dve leti in pol).

Lastnoročno napisano prošnjo, kolekovano z 50 din državne takse, je vložiti najkasneje do 20. junija t. l. na ravnanstvo šolskega centra za izobraževanje kadrov strojne in elektro stroke v Kranju. Prošnji je treba priložiti:

1. Izpisek iz rojstne matične knjige
2. Spričevalo o končnem izpitu (učenci industrijskih šol spričevalo o doseženi kvalifikaciji)
3. Zdravniško spričevalo

Sprejemni izpiti iz matematike, tujega jezika in tehnologije bodo po 20. juniju t. l. po razporedu, ki ga bo na razglasni deski v šolskem poslopju objavilo ravnanstvo.

RAVNATELJSTVO

NOVICE s knjižne police

OSREDNJA KNJIŽNICA OB-

CINE KRANJ

oddelek: Ljudska knjižnica

je prejela v mesecu maju tele

NOVE KNJIGE

Hazard Paul, Evropske misli

v XVIII. stoletju; Tomšič, Slo-

vensko nemški slovar; Prispev-

ki iz dohodka gospodarskih or-

ganizacij; Prispevki od pre-

jemkov delavcev; Program go-

spodarskega razvoja LRS 1961

do 1965; Zakon o delovnih raz-

merjih; Gorčar Jože; Sociolo-

gija. Oris Marksistične splošne

teorije o družbi; Soskič-Petko-
vič, Naš mladi državljani; Ule-
pič I., Izdelujemo opremo za
športno potapljanje; Pavlič-
Bor-Vladimir, Kritika; Albrecht
Fran, Osevi časa; Zupancič
Oton, Duma; Kranjec-Pajlin-
Naci, Ker sem človek; Forstne-
rič Franc, Zelena ječa; Bor Ma-
tej, Straže sodišče; Maršak J.
S., Bajke iz Balalajke; Filipčič
France, Pojoči konji, novele;
Vidovič Gabro, Kurir Mladen.
Povest za mladino; Haviš Ivan,
Diverzant; Teršič Vojo, Sedem
borcev, roman; Javoršek Jože,

Mladost na zatožni klopi

Mednarodni kongres za družbeno obrambo, ki je bil te dni v Beogradu in na katerem so sodelovali delegati 22 držav — znani pravniki, psihologi in kriminologi — je sprejel vrsto važnih sklepov, ki jih ocenjujejo kot zelo pomembne. Strokovnjaki iz dežel z različno družbeno ureditvijo in zakonodajo so se sporazumeli, da mladim polnoletnikom, storilecem kaznivih dejanj (med 18. in 25. letom), ki so bili do sedaj popolnoma izenačeni z odraslimi, nudi posebno vzgojno pomoč, ne pa rigorozno kazen.

Strokovnjaki, ki so sodelovali v razpravi, so naštevali številne podatke o vzrokih mladinskega kriminala.

TATOVJI KOLES

V Franciji 80 % mladoletnih storilcev kaznivih dejanj nikoli ne postane družben problem. Samo 20 odstotkov kaznovanih mladoletnikov postanejo v poznejših letih hudodelci. Tatvine so najpogostejši prestopki mladih, da bi se tako maskevali nad tistimi, ki so jim zoprni. V zadnjem času je vse več tatvin avtomobilov. Ta vrsta zablave postaja vse bolj nevarna — kar dokazujejo številke prometnih nesreč. Umore zagrešijo mladoletniki le izjemno zaradi nesrečnega slučaja ali nepazljivosti. — Mladina, ki predstavlja »družbeno zlo« se v razvitih zahodnih državah zbira pod plaščem »huliganstva«, ker se tako v skupinah počutijo močnejši.

UMORI V RIMU

V Italiji hitra industrializacija privablja kmečko mladino, ki se v mestih brez nadzorstva staršev izpridi. To je značilno predvsem za Severno Italijo, kjer imamo veliko sezonske delovne sile z Juga. V zadnjih letih so kazniva dejanja mlajših polnoletnikov vse težja. Samo na področju mesta Rima smo imeli lansko leto 5 umorov in 7 poskusov umorov, ki so jih zakrivil mladi ljudje. Mladi polnoletniki so napravili 70 odstotkov vseh nasilij. Opažajo, da se v tridesetih letih ti ljudje umirajo in uravnovešajo.

Večina storilcev raznih zločinov izhaja iz nestabilnih družin. Mladoletniki pa ne predstavljajo večjega zla. Družinske vezi so v Italiji še zelo močne in majhno je število zapuščene mladine. Zanimivo je dejstvo, da lahko samo 10 odstotkov storilcev kaznivih dejanj zasledimo med žensko mladino.

V Rimu mladi dnevno ukradejo do 50 tujih avtomobilov in jih po vožnji pustijo v drugih predelih mesta.

UNIVERZA ZA STARŠE

Na Poljskem mladina ne dela večjih prekrškov. V mlajših letih so pogoste manjše tatvine. Težje kazenske prestopke napravijo mladi ljudje v šestnajstem in sedemnajstem letu.

Strokovnjaki so na Poljskem razdelili družine, iz katerih prihajajo storilci v dve skupini. V prvo skupino prištevajo demoralizirane družine (v katerih vlada razdor in pijančevanje) in takšne, kjer je prišlo do razveze zakonske zveze. V drugi skupini so družine z objektivno dobrimi pogoji za razvoj. Na splošno pa zakoni, ki so bili lahko miselno sklenjeni, predstavljajo velik družbeni problem.

Med storilci kaznivih dejanj so fantje v veliki večini. Dekleta, ki se bavijo s prostitucijo, pa ne odgovarjajo pred zakonom.

V DEŽELI JUTRA

Na Japonskem oblike mladinskega kriminala naraščajo. Število ljudi je v zadnjih letih dvakratno naraslo. Vzroki so bili v začetku posledice vojne, slabe ekonomske razmere in neresen stanovanjski problem v mestih, ki se naglo širijo. Danes se v zboljšanih živ-

ljenjskih razmerah na Japonskem javljajo nove oblike kriminala. — Mladi ljudje so organizirani v bandah, ki jim stojijo na čelu navadno najspretnjeji, najbogatejši in najinteligentnejši fantje. Najbolj pogosto krađejo in povzročajo druga nasilja, v zadnjem času pa je precej tudi že umorov. Tako je znan umor sedemnajstletnega fanta, ki ga je napravil nad znanim političarjem Asanumom.

ONSTRAN ATLANTIKA

V zadnjih letih število kaznivih dejanj, ki jih zagreše mladoletniki, v ZDA hitro raste. Od vseh tatvin avtomobilov jih izvrše dve tretjini mladoletniki. Mladi so povzročitelji polovice vseh tatvin in vlovov. Skupina mladoletnikov tega ne dela iz koristi, ljubja, ampak zgolj zaradi zabave. Petina kaznivih dejanj, ki jih zagreše mladoletniki, odpade na dekleta.

Za preprečevanje mladinskega kriminala poznajo v Ameriki dvojne mere: preventivne in vzgojne postopek. Preventivne mere obsegajo neposredno delo z mladino, nadzorstvo nad raznimi vrstami športa in zabave. V vzgojnem postopku pa so važne: tehnika diagnoze, psihološki testi in razgovori s psihiatrom.

Sodobna

— Zagorčevi v četrtem nadstropju se pritožujejo, ker streha pušča dež. Vprašujejo, koliko časa bo to še trajalo. Kako naj jaz vem vse to? — Jaz sem predsednik hišnega sveta in ne vremenoslovec!

Kranj v številkah

Ce pogledamo razvoj našega mesta v zadnjih petdesetih letih vidimo, da se je prebivalstvo pomnožilo za štirikrat. Leta 1910 je imel Kranj 5.433 prebivalcev. Naslednje štetje je bilo v stari Jugoslaviji leta 1931. Takrat je po uradnih podatkih imel Kranj 8.303 prebivalcev. V povojnem času so bila tri ljudska štetja. Leta 1948 je imel Kranj 15.981 prebivalcev, leta 1953 17.827 prebivalcev, po zadnjem ljudskem štetju, ki je bilo v aprilu letošnjega leta pa ima Kranj že 21.355 prebivalcev. Pri podatkih so računana samo mesta kot naselja v obsegu, kakor ga imajo danes.

Drugo največje mesto na Gorenjskem so Jesenice, ki imajo po zadnjem štetju 15.637 prebivalcev. Leta 1910 so imele 6.941 prebivalcev. V zadnjih petdesetih letih se je torej število prebivalcev na Jesenicah nekaj več kot podvojilo.

Na lestvici največjih slovenskih mest zavzema Kranj tretje mesto.

Jesenice pa so prišle na šesto mesto. Vrstni red največjih slovenskih mest je naslednji: Ljubljana, Maribor, Kranj, Celje, Trbovlje, Jesenice, Koper, Izola, Ptuj in Novo mesto.

Občine z največjim prirastkom

Največji prirastek prebivalstva po zadnjem ljudskem štetju zaznamujejo tiste občine, kjer se je hitreje razvijala industrijska in rudarska dejavnost. Tako je v zadnjih osmih letih najbolj naraslo število prebivalstva v občini Sočnanj (z Velenjem) in sicer za 27 odstotkov, nadalje v občini Piran za 21,4 odstotka, Izola za 20,3 odstotka, RADOVLJICA za 16,8, Medvođe za 16,3, Ravne za 15,5, KRANJ za 14,1, Kočevje za 13,8, Domžale

za 13,6, Koper za 12,9, Celje za 12,2, JESENICE za 11 odstotkov itd.

Seveda pa imamo hkrati vrsto občin, ki izkazujejo zaradi številnih odselitev, zmanjšanje števila prebivalcev. Tako občina Hrpelje za 12 odstotkov, Metlika za 7,9 odstotka, Ilirska Bistrica 7,8, Kobarid za 7,7, Trebnje za 7,3, Lendava za 6,7, Crnomelj za 6 odstotkov, Petrovci — Salovci za 6, Bovec za 5,8 odstotka, Šmarje za 5,6 itd. Gre za občine s pretežno kmečkim prebivalstvom in s slabo razvito nekmetijsko delavnostjo. Izmed okrajev dokazujeta okraja Novo mesto

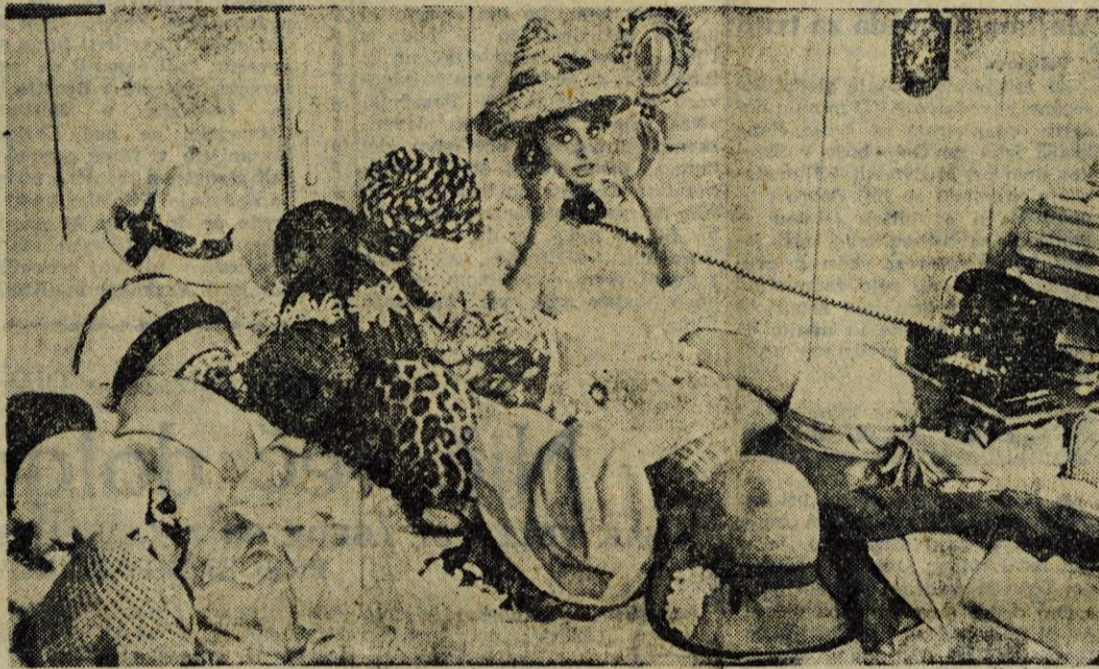
in Murska Sobota zmanjšanje za 3,5 odstotka oziroma za 4,2 odstotka. V teh dveh okrajih imajo vse občine sedaj manj prebivalstva kakor pred osmimi leti.

Ploščo po željah

Janez, Peter, Marija, Janko, Ferdo, Anica, Drago si želijo, da bi enkrat zaigrali eno, ki je že zadnje tri dni nismo slišali.

Brez besed

Občudovalci Sophie Loren občudujejo tisto, kar je pod klobukom, igralka pa občuduje klobuke in vse tisto, kar je na klobukih. Zlobni jeziki pravijo, da ima igralka prav toliko klobukov kot ima leto dni. Torej vsak dan pod drugim klobukom.

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 7., 10., 13., 15., 22., 23., 24. in radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6., 7., 13., 15., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

NEDELJA, 4. junija

- 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva
- 7.35 Holandska vojaška godba igra mednarodne korčnice
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.40 Iz albuma skladb za otroke
- 8.50 Matineja za zabavo
- 9.40 Šopek samospelov in klavirskih skladb
- 10.00 Se pomnite tovariši
- 10.30 Lepe melodije
- 10.45 Spoznavajmo svet in domovino
- 11.45 Orkester Alfred Scholz
- 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 13.30 Za našo vas
- 13.45 Koncert pri vas doma
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.30 Arje, ki jih radi poslušate
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Dunajski valčki
- 16.40 Peli so jih mati moja...
- 17.00 Za nedeljsko popoldne
- 17.30 Radijska igra
- 18.24 Belokranjska rapsodija
- 18.34 Polke in valčki domačih viharjev
- 20.05 Z zabavnimi melodijami v novi teden
- 21.00 Mozart v operi
- 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku
- 23.05 Trije jugoslovanski skladatelji
- 23.50 Pastoralna sonatina za violino in klavir

PONEDELJEK, 5. junija

- 8.05 Majhen jutranji koncert
- 8.40 Popevke se vrstijo
- 9.00 Naš podlistek
- 9.20 Dopoldanski koncert opernih melodij
- 10.15 Orkester tega tedna
- 10.40 Zborovski skladbe Antona Forsterja
- 11.00 Po svetu jazz
- 11.30 Za otroke
- 12.00 Kvintet Niko Stritof
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Vilko Masten: Zatriganje jabolčnega zavajalca
- 12.25 Sedem pevcov — sedem popevk
- 12.45 Slike z Rožnika
- 13.30 Simfonija v e-molu
- 13.50 Godala in vokalni ansambli

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

OD NEDELJE, 4. JUNIJA DO SOBOTE, 10. JUNIJA 1961

- 14.15 Jugoslovanske radijske postaje pozdravljajo
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Naši popotniki na tujem
- 16.00 V svetu opernih melodij
- 17.15 Soferjem na pot
- 18.00 Športni tehnik
- 18.15 Veliki dnevnik
- 18.50 Človek in zdravje
- 19.30 Radijski dnevnik
- 20.00 Glasbeni variete
- 20.45 Kulturni globus
- 21.00 Sto taktov glasbe
- 21.05 Koncert orkestra slovenske filharmonije
- 22.43 Baročen epilog
- 23.05 Plesna glasba
- 23.55 Prijeten počitek

TOREK, 6. junija

- 8.05 Glasba ob delu
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Tri turkестanske ljubavne pesmi
- 9.40 Zenski zbor France Prešeren iz Kranja
- 10.15 Tijardovič in Papandopulo
- 10.40 Utrjuje svojo angleščino
- 10.55 Klavir v ritmu
- 11.00 Iz Poličevega Desetega brata
- 11.30 Deset minut iz naše beležnice
- 11.40 Sovjetska in poljska zabavna glasba
- 12.00 Pesmi ob spremljavi harmonike
- 12.15 Kmetijski nasveti — inženir Aleksander Kravos: Namakanje sadovnjakov v naši praksi
- 12.25 Zvočni kaledoskop
- 12.45 Vaški kvintet s pevci
- 13.30 Ob zvokih zabavnih melodij
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Iz komičnih oper
- 14.50 Listi iz domače književnosti
- 16.00 Izbrahi smo za vas
- 17.15 Razgovor z volivci
- 17.25 Koncert za klavir in orkester
- 18.00 Iz naših kolektivov
- 18.15 Po strunah in tipkah
- 18.20 Količek za mlade ljubitelje glasbe
- 18.45 Izobraževalni obzornik
- 20.00 Poljski narodni ansambel pesmi in solistov

- 20.30 Radijska igra
- 21.40 Simfonični poem
- 21.50 Veliki plesni orkester Ray Anthony
- 22.15 Dva nova posnetka godalnega kvarteta Sebastian
- 22.45 Suita za klarinet in klavir
- 23.05 Italijanske popevke
- 23.25 Po svetu jazz
- 23.55 Prijeten počitek

SREDA, 7. junija

- 8.05 Mladi talenti z revije Glasbenih šol ljubljanskega okraja
- 8.30 Popularne melodije iz orkestralne glasbe
- 9.00 Jezikovni pogovori
- 9.15 Zabavni potpuri
- 10.15 Arje in dueti iz oper Donizettija
- 11.00 Iz filmov in glasbenih revij
- 11.30 Oddaja za Cicibane
- 12.00 Trio Augusta Stanka
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Nada Pupis: Rejska smer za molznost krav
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.30 Za tokom Save
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Hammond orgle
- 14.40 Partizanske pesmi
- 15.45 Radijska univerza
- 16.00 Koncert po željah poslušalcev
- 17.15 Sestanek v sredo
- 17.30 Trio orgle Ranner
- 17.45 Jazz na koncertnem odru
- 18.00 Kulturna kronika
- 18.20 Od Gallusa do Hindemitha
- 18.45 Četrte ure z ansambлом Mojmir Sepeta
- 20.00 Hoffmanove pripovedke — radijska priredba
- 22.15 Plesni zvoki in popevke
- 22.50 Literarni nohturno
- 23.05 Iz modernega plesnega sveta

ČETRTEK, 8. junija

- 8.05 Glasba ob delu
- 8.35 Poje Ljubljanski oktet
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Jutrnica pri Franzu Lisztu
- 10.15 S popevkami po svetu
- 10.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje
- 11.00 Ruski tečaj za začetnike

- 11.15 Romunska zabavna glasba
- 11.25 Prva simfonija
- 12.00 Ansambel Srečka Dražila igra narodne napeve
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Viktor Repanšek: Odstranimo pravočasno virotične grme krompirjevih nasadov
- 12.25 Melodije iz Verdijeve opere Traviata
- 13.30 Od tu in tam
- 13.50 Petnajst minut z zborom RTV Zagreb
- 14.05 Baletni intermezzo
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Iz svetovne književnosti
- 16.00 Zabavni zbori
- 16.25 Delfske plesalke, Veter na planjavi
- 16.35 Dubravka Tomšič izvaja Beethovnovno sonato v C-duru
- 17.15 45 minut turizma in melodij
- 18.00 Ljubzenski dueti iz oper
- 18.30 Hitri prsti
- 18.40 Radijski parlament
- 20.00 Cotrtkov večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Literarni večer
- 21.25 Simfonija Jadrana
- 22.15 Po svetu jazz
- 22.45 Seguidille
- 23.05 Plesni koktajl
- 23.55 Prijeten počitek

PETEK, 9. junija

- 8.05 Belokranjske pisanice
- 8.30 Igramo za vas
- 9.00 Naš podlistek
- 9.20 Črnske duhovne pesmi
- 9.35 Količek za mlade ljubitelje glasbe
- 10.15 Lirične in plesne skladbe
- 10.35 Zvočna mavrica
- 11.00 Slavne tenorske arje
- 11.30 Človek in zdravje
- 11.40 Majhni ansambli
- 12.00 Narodne v prireditvi za glas in klavir
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jana Pintar: Potvorbe in preizkušnja vina
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja

13.30 Iz opernega sveta

- 13.45 Majhen koncert Slovenskega okteta
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Uverture in Intermezzi
- 15.45 Radijska univerza
- 16.00 Petkovo glasbeno popoldne
- 17.15 Razgovor z volivci
- 17.25 Zabavni orkester RTV Beograd
- 17.35 Iz komernih del Lucijana Marije Škrjanca
- 18.00 Spomini maršala Tita na začetek vstaje
- 18.15 Lahka glasba jugoslovanskih avtorjev
- 18.30 V dvoranah Svoboda in prosvetnih društev
- 20.00 Kvintet Jožeta Kampača
- 20.15 Tedenski zunanepolitični pregled
- 20.30 Veliki skladatelji, kot so jih opisali njihovi sodobniki
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.15 Godala v noči
- 22.35 Moderna plesna glasba
- 22.50 Literarni nohturno
- 23.05 Nočni koncert

SOBOTA, 10. junija

- 8.05 Glasba ob delu
- 8.25 Iz vsakega žepa nekaj
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Ali vam ugaja
- 10.15 Vrag na vasi — baletna suita
- 10.40 Angleščina za mladino
- 10.55 Dve ameriški popevki
- 11.00 Po svetu jazz
- 11.30 Pionirski tehnik
- 11.50 Otroci izbirajo pesmico
- 12.00 Kvintet bratov Avsenik
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Babnik: proizvodnja sortnega medu
- 13.30 Pihalni orkester — LM
- 13.50 Od arje do arje
- 14.20 Sport in športniki
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 S knjižnega trga
- 16.00 Radi bi vas zabavali
- 17.15 Po kinu se dobimo
- 17.45 Pevec Paul Anka
- 18.00 Jezikovni pogovori
- 18.15 Opoldanska vila, simfonična pesnitev
- 18.30 Pozdrav z gora
- 18.45 Okno v svet
- 20.00 Po slovenskih krajih
- 20.20 Melodije raznih dežel
- 21.00 Za prijeten konec tedna
- 22.15 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu

Televizijski spored

NEDELJA, 4. junija

- 9.30 Oddaja za kmetovalce
- 10.00 Velvet — serijski film
- 12.00 Evropsko prvenstvo v boks
- 18.45 Deklica išče očeta — sovjetski umetniški film
- 20.20 Sedem dni
- 21.00 Evropsko prvenstvo v boks

PONEDELJEK, 5. junija

- 16.00 Evropsko prvenstvo v boks
- 18.00 Medie, serijski film
- 18.30 TV pošta
- 19.00 TV pregled
- 19.30 Dela sodobnih makedonskih skladateljev
- 20.00 TV dnevnik
- 20.15 Glasbeni sestanek
- 21.00 Evropsko prvenstvo v boks
- 22.15 Tedenski športni pregled

TOREK, 6. junija

- 15.00 Evropsko prvenstvo v boks
- 19.30 Evropsko prvenstvo v boks
- 16.00 Evropsko prvenstvo v boks
- 18.00 Sestanek ob šestih — za otroke
- 18.45 Dokumentarni film
- 19.00 Cas, ljudje in dogodki
- 20.00 TV dnevnik
- 20.15 TV magazin
- 21.00 Evropsko prvenstvo v boks

SREDA, 7. junija

- 16.00 Evropsko prvenstvo v boks
- 18.00 Sestanek ob šestih — za otroke
- 18.45 Dokumentarni film
- 19.00 Cas, ljudje in dogodki
- 20.00 TV dnevnik
- 20.15 TV magazin
- 21.00 Evropsko prvenstvo v boks

ČETRTEK, 8. junija

- 9.00 TV šoli
- 15.45 Giro d'Italia
- 18.00 Pogum in dobra volja — oddaja za mladino
- 18.30 Rokohitrec — TV film
- 19.00 Sodobna kemija — II.
- 19.30 TV obzornik
- 20.00 TV dnevnik
- 20.30 II. jugoslovanski jazz festival — prenos iz Bleda

PETEK, 9. junija

- 15.00 Evropsko prvenstvo v boks
- 19.00 TV dnevnik
- 19.30 Evropsko prvenstvo v boks
- 22.00 II. jugoslovanski jazz festival — prenos iz Bleda
- 15.15 Giro d'Italia

SOBOTA, 10. junija

- 16.30 Prenos tekmovanja v atletiki
- 18.00 Filmi za otroke
- 18.45 Nevarnost je moj poklic serijski film
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Evropsko prvenstvo v boks
- 22.30 II. jugoslovanski jazz festival — prenos iz Bleda

Otroške jasli na Zlatem polju

Na področju stanovanjske skupnosti Zlato polje že dalj časa razmišljajo, o tem, da bi ustanovili otroške jasli. Na enem izmed sestankov je o tem razpravljala tudi organizacija SZDL. Sklenili so, da jasli ne bodo ustanovili vse do tlej, dokler ne bodo dobro poznali potrebe po taki ustanovi. Zato so sklenili, da bodo pripravili anketo in šele po njenih rezultatih dalje ukrepali. Anketo bo izvedla terenska organizacija SZDL skupaj s stanovanjsko skupnostjo. Prav tako pa bodo pripravili tudi anketo o družbeni prehrani na Zlatem polju. Znano je namreč, da nameravajo menzo v Dijaškem domu povečati in prav z anketo želijo ugotoviti, kakšno povečanje bo potrebno. Anketa naj bi razen tega, da bo pokazala koliko državljanov se bo hranilo v menzi, ugotovila tudi koliko bi jih nosilo brano na dom.

Šolske mlečne kuhinje v kranjskem okraju

Še veliko pomanjkljivosti

NEUREJENI PROSTORI — PREMAJHNA UPORABA MLEKA — NEENOTNO NAGRAJEVANJE KUCHARIC

V ponedeljek popoldne bo v Kranju seja Sveta za šolstvo, kulturo in prosveto OLO Kranj, na kateri bomo med drugim govorili tudi o problemih šolskih mlečnih kuhinj v našem okraju in sprejeli ustrezne zaključke za odpravo nekaterih pomanjkljivosti.

Na območju našega okraja je sedaj 90 osnovnih šol, v katere je vpisanih 19.918 učencev. Od teh se jih v SMK hrani 17.574 in plačujejo malico od 100 do 250 dinarjev mesečno. — Prav tako pa imajo svoje mlečne kuhinje tudi strokovne šole, vzgojno-varstvene ustanove in gimnazije.

Osnovni namen prehrane v mlečnih kuhinjah je kritje pri-

manjkljaja v domači prehrani — prav tako pa bi s hranjenjem v teh kuhinjah morali vplivati na sodobnejše prehrabene navade in vzgajati čut kolektivnosti med učenci, jih navajati na dostojno obnašanje itd. Zal pa SMK na vseh šolah ne odigravajo tiste vloge, ki bi jo morale, za kar je več vzrokov: neurejeni prostori, pomanjkanje najnujnejšega inventarja, nepravilno sestavljeni jedilniki in drugo. V okraju je le 53 šol, ki imajo svoje prostore za SMK. Ostale šole uporabljajo zasilne, neprimerne prostore ali gostujejo pri privatnikih. Prav tako je tudi kuhinjski inventar po teh kuhinjah zelo pomanjkljiv. Veliko nepravilnosti nastane zato, ker kuharice nimajo dovolj dobro urejenih rednih mesečnih prejemkov in delovnega časa. Tu je zelo težko določiti enotna merila, saj morajo posamezne kuharice pripravljati malico za povsem različna števila učencev. Tako na primer v Škofji Loki 1 kuharica pripravlja malico za 1300 otrok, druge spet samo za 100 ali celo 25 otrok.

Splošna in dokaj nerazveseljena ugotovitev za naše šolske mlečne kuhinje je, da uporabljajo premalo mleka v prahu in to od 9 do 25 gramov namesto predpisanih 52 gramov dnevno na enega otroka. Veliko pomanjkljivosti se dogaja tudi pri vskladičenju živil, pri plačevanju uslug za peko kruha, pri uporabi odvečnih količin živil in drugem. O vseh teh nepravilnostih in problemih se bodo na seji sveta pomenili in predvideli energetske ukrepe za njihovo odpravo.

perila operejo najprej na roko, šele potem dajo v stroj, prav tako pa perejo nolonge tudi vse volnene, svilene, nylon dele obleke, zavese, pregrinjala itd. ter nogavice.

Pri pralnici bi sedaj radi uredili še krpalnice, vendar zaenkrat še ne morejo dobiti primernega prostora. M.S.

Delo servisne pralnice SS Vodovodni stolp

Skoraj vsi za oceno: pohvalno

Ne da bi vedela za to, sem obiskala servisno pralnico Stanovanjske skupnosti Vodovodni stolp točno ob prvi obletnici njenega obstoja. In prav zato je kar primeren čas, da se pogovorimo o njenem delu. Ta pralnica je ob enem edina v Kranju, v kateri perilo tudi posušijo in zlikajo.

Tako kot v vseh podobnih servisih je bilo tudi do dela v tej pralnici sprva precej nezaupanja. — Dobrega pol leta je trajalo, preden so imeli v pralnici toliko dela, da je bila rentabilna. Toda zato se sedaj število strank stalno veča in prav kmalu bo pravnica ustrezala vsem, ki želijo njene usluge. Ze sedaj pa predstavlja ozko grlo likalnica in tiste stranke, ki želijo dobiti perilo tudi zlikano, morajo včasih več dni počakati.

V pralnici operejo in osušijo vsak dan približno 70 kg perila, doberšen del od tega ga tudi zlikajo. Imajo tri pralne stroje z zmogljivostjo 6 do 7 kg, centrifugo in sušilno komoro, v kateri se perilo osuši približno v dveh urah. Med ostalimi prinašalci umazane perila je največ samcev, zaposlenih gospodinj, pa tudi precej industrijskih in gostinskih podjetij. Vsi so s kvaliteto dela servisne pralnice zadovoljni, kar nam priča predvsem to, da je odjemalcev vedno več, potrjujejo pa tudi rezultati anketiranja. Od meseca marca dalje namreč vsaki stranki ob prevzemu perila dajo poseben anketni listek, na katerem lahko ocenijo njihovo delo s pohvalno, zadovoljivo in nezadovoljivo. Anketa še ni zaključena, med od sedaj zbranimi odgovori pa so že lahko zasledili le neznatno število nezadovoljivih ocen in niti ene nezado-

večina strank odločila za oceno: pohvalno. Ocenjevali so posebej postrežbo, pranje in likanje.

Seveda me je potem zanimalo, če vse delo prepustijo strojem, ali perejo tudi na roko. Tovarišice (servis zaposluje 3 stalne in 1 honorarno uslužbenko) so mi takoj povedale, da bolj zamazane dele

O problemih jeseniških žena

Žene razbremeniti dela

Vse, kar bomo navedli, ne velja samo za Jesenice, pač pa lahko upravičeno trdimo, da je to vprašanje vedno aktualno za vso Gorenjsko. Ni dvoma, da ti problemi najbolj izstopajo prav v krajih, kjer je industrija močno razvita — v našem okraju torej v Kranju in na Jesenicah.

O vlogi žene v našem družbeno političnem življenju in njenem delu je pred kratkim na svoji razširjeni seji razpravljala tudi občinski odbor socialistične zveze na Jesenicah in sprejel tudi vrsto zaključkov.

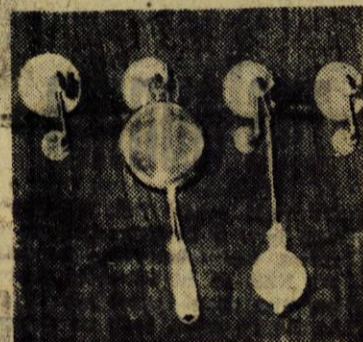
Predvsem moramo stremeti za tem, da žene, ki so zaposlene v proizvodnji, razbremenimo drobnega, a vendar številnega in nepornega domačega dela. Da pa nam bo to uspelo, moramo še nadalje vztrajno iskati možnosti, kako bi povečali zmogljivosti otroških vrtov oziroma domov igre in dela. Sprito številnega prebivalstva na Jesenicah in sprito vedno večjega odstotka zaposlenih žensk kapaciteta navedenih otroško vzgojnih ustanov zaostaja za potrebami.

Ženske moramo dokončno tudi ekonomsko izenačiti. Pri tem ne gre samo za višino osebnih dohodkov, pač pa za številna druga vprašanja, ki so s tem v neposredni zvezi. Eden izmed takih

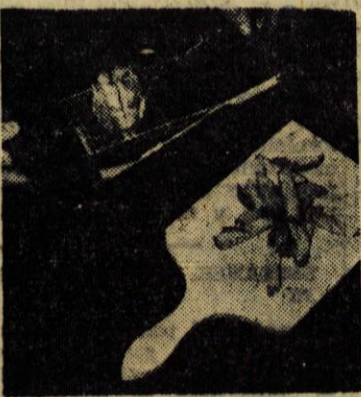
problemov je prav izobraževanje. Vse premalo se nudimo ženi možnost, da bi se lahko splošno, kakor tudi strokovno izobraževala. Predvsem za pridobivanje kvalifikacij je treba organizirati več pripravljalnih tečajev tudi za nekatere ženske poklice. Iz dosedanje prakse povzemamo, da je sorazmerno dosti več tečajev za pridobitev kvalifikacij iz avtomobilne, finomehanične, čevljarke in druge stroke, da pa tečaje za nekatere ženske poklice še vedno pogrešamo. Tudi pri podeleževanju štipendij je še vedno za-
konečnega misel, da raje št.

pendiramo moške kakor ženske. Zato zaključki razširjene seje občinskega odbora SZDL kritizirajo te težnje in se zavzemajo za to, da bi se taka miselnost odpravila.

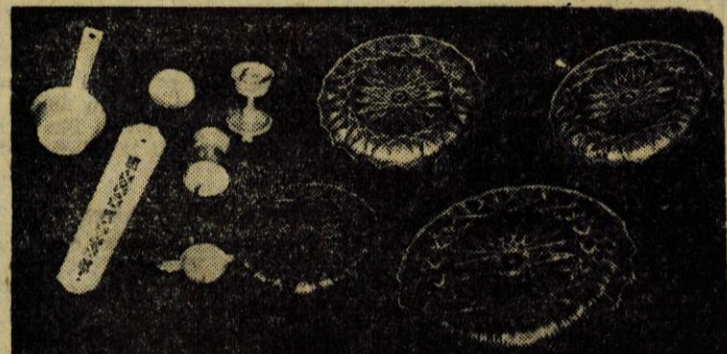
Se en problem bi radi navedli, ki ga je razširjena seja socialistične zveze podrobneje osvetlila. Vse premalo se namreč čuti povezanost s šolo in drugimi socialnimi ustanovami. Za delo šol in učne uspehe je treba zainteresirati ne le žene, temveč tudi moške. Vse pogostejši so namreč primeri, da se roditeljskih sestankov udeležujejo le matere, medtem ko je po mišljenju nekaterih za očete to le postranska stvar.

Povsod tam, kjer obešalnika ne moremo pribiti z žebcem (v avtomobilu, na ploščice v kopalnici, na gladkih površinah pohištva itd.) bomo z veseljem uporabili majhne obešalnike, ki se ob dobrem pritisku sami primejo za podlago. — Cena je glede na njihovo enostavnost precej visoka — 290 din — kljub temu se marsikdo odloči za njihov nakup. Majhne obešalnike iz plastične mase, na katerega bomo obešali lažje stvari, stane le 90 din.

Imamo frutes krompir je priljubljena jed, vendar se je zaradi dokaj zamudnega pripravljanja gospodinje rade izogibajo. Sedaj lahko kupimo naprave, s katero je krompir hitro enakomerno razrezan. Cena 630 dinarjev

Posodice iz plastične mase za sol in poper so cenene, vendar nikakor ne morejo spodriniti odprtih steklenih in nehihigieničnih posod, ki so si utirle pot predvsem na

maize v naših gostinskih obratih. Med posodicami je še najbolj praktična tista, iz katere s pritiskom na gumb vsajemo zaželeno količino vsebine

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

AUSCHWITZ²²

Dnevnik taboriščnega zdravnika

Pri prvih prijemih imam tremo. Najprej prerežem kožo na glavi in potegnem prednjo polovico prek obraza, zadnjo na tilnik. Potem se lotim žaganja lobanje, najtežjega dela pri seciranju.

Nato preiščem obe strelni rani. Izstopna je navadno večja od vstopne. Pri esesovskem častniku pa sta obe enako veliki. Prednja je pod levo prsno bradavico, zadnja pa v zgornjem delu lopatice.

Dr. Mengele meni, da telo ni prestreljeno, temveč da gre za dva strela, od katerih je bil eden oddan od spredaj, drugi izza hrbta. Esesovski častnik pa je po prvem strelu morda padel in je prejel nato še en strel v hrbet. Oba izstrelka naj bi tedaj v tem primeru običala v telesu. Teoretično bi bilo to mogoče, torej moram preiskati, ali sta izstrelka še v telesu. Zato odprem strelni kanal. Izstrelak je predrl srčno mišico, oplazil levo stran hrbtenice ter prodril v kotu 35 stopinj do zgornjega dela leve lopatice, odkrušil od nje košček kosti in izstopil iz telesa.

Situacija je jasna: oddan je bil samo en strel. Vsekakor od spredaj, ker poteka kanal od spodaj navzgor v kotu 35 stopinj in od spredaj nazaj. Rani sta enako veliki, ker izstrelak ni imel več moči, da bi iztrgal pri istopu večji del gmote.

Zame je zadeva jasna: strel je bil oddan iz neposredne bližini v prsi iz dvignjenega revolverja. Iskati morilca pa ni moja skrb.

Komisija je z mojimi izjavami zadovoljna in izjavi, da bodo obdukcijske primere odslej pošiljali sem. Menijo, da je ta rešitev dobra in prikladna.

Po tej obdukciji mi ukažejo, naj opravi sodno zdravniške formalnosti za gleiviško sodišče. Zapornik iz koncentracijskega taborišča kot sodno-zdravniški izvedenec! To je nekaj tako abotnega, nekaj tako pošastno zmedenega, da o tem sploh ne morem več razmišljati.

Nekega dopoldneva dobim telefonično povelje, naj grem takoj h »Grmadi« in naj od onod odnesem zbrana zdravila in očala v krematorij I. Tam jih bomo sortirali in odpremili dalje.

»Grmada« je v Birkenau (tudi iz poljskega imena). Po naše bi rekli Brezovica, op. prev.). Leži v malem brezovem gaju, oddaljena kakih 600 metrov od krematorija št. IV. Na jasi, obrasli s smrekami. Iti moram mimo z elektriko nabitih zagrad in mimo dveh straž. Za to moram imeti pismeno dovoljenje, ki ga dobim v pisarni — zase in za dva pomočnika, ki bosta nosila zdravila in ostalo.

Svojo pot usmerimo proti ogromnemu, črnemu stebru dima, ki je dobro viden od vseh strani taborišča. Novi prišleci se vedno znova ozirajo s strahom po njem, ko jih razvrščajo pri selekciji. Podnevi leži nad gozdom v Birkenau kot črn oblak, ponoči pa razsvetljuje okolico kot peklenški ogenj.

Pot nas vodi mimo vseh štirih krematorijev; ko sem pokazal službujoči esesovski straži svoje dovoljenje za izhod, smo krenili izven ograje iz bodeče žice. Ljubko nam zasje nasproti živzelena jasa, tako miroljubno — nikjer strahu, nikjer groze — pač — nekako dve sto metrov pred nami stoje možje druge straže. Pri sebi imajo krvoločne pse, dresirane na ljudi. Zraven straže stoje strojnice.

Prečkamo jaso in pridemo do smrekovega gozdiča. Spet ograja iz bodeče žice. V njej lesena vrata, preprežena z žico. Na njih napis, isti kot na vratih, ki vodijo v krematorije: »Vstop na to ozemlje je vsem tujcem — tudi tujim pripadnikom SS — najstrože prepovedan!«

Vstopimo. Dovoljenja mi niti ni treba pokazati. — Službujoči esesovci so isti, ki opravljajo stražarsko službo tudi pri krematorijih in nas torej poznajo. Razen njih je tu še šestdeset ljudi »Posebne komande« krematorija št. II. Ti delajo od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer, ko jih zamenja šestdeset ljudi »Posebne komande« krematorija št. IV., ki delajo do sedmih zjutraj.

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

Charles McCormac

26

BEG IZ SINGAPURA

Nekaj dni potem smo hodili po poti, ki se je zdaj vila proti jugozahodu. Pozno popoldne trinajstega dne smo zavonjali v vlažnem zraku značilen vonj gorečih sandalovine. Obstali smo. Potem pa smo se previdno pomikali naprej po gostem rastlinju, dokler nismo uzrli skozi drevje vrhove slamanatih streh. Opazno se pomikajoč naprej smo opazili pet ali šest domačinov, ki so imeli povezane cunje okoli ledij. Zbal sem se, da ne bi kje ticali Japonci, pa smo zavoljo tega ostali skriti v džungli in napeto ogledovali kampong. Na lepem je gruča domačin zavila proti nam, a se potlej obrnila po stezi proti lesenemu koritu, kjer so zajemali vodo. V bližini korita smo opazili kup nečesa, kar je bilo videti kot jedilne koreninice in zeljčice.

»Zenske!« je zašepetal Skinny. »Molči, Romeo,« je hlastnil Don. Potrpečljivo smo ždeli v podraži pred kampom in šele ko se je znočilo, smo se v slabotnem siju zvezd spzplazili proti koritu. Kot živali v oazi sredi puščave smo hlastno goltali čisto in hladno deževnico. Glave smo potem potopili globoko v koritu, da so nam silili lasje na oči. Le kakih petnajst yardov proč se je gruča domačin vrtila okoli ognja, mi pa smo zaduhali slastni vonj jedi, ki so jo kuhali na ognju. Nihče nas ni zapazil niti slisal. Počasi smo se prihluli do kupa koreninice; vsak izmed nas je zagrabil prgišče zeljčice in se s plenom prilplazil spet na stezo onkraj vasi. Tam smo splezali na nizka razvejana drevesa in sede dolgo časa gledali sladke koreninice in jedli jagode.

Lahko bi ostali v teh drevesih; zavoljo bližine kamponga pa smo se odločili, da bomo noč prespali kakšne dve miljki proč od vasi.

Zgodaj naslednjega dne je Roy zabel omahoval.

Popoldne pa se je neke spotačnil in telebnil s obrazem na hladno gobaste zemljo.

»Ne morem več, Mac,« je zašepetal. »Zares!« Obkrožili smo ga. »Spanje po drevesih nam ne dene dobro,« je zamrmral Don — zadnjih štirinajst dni smo vsako noč prespali v rogovliah dreves — »vse premalo spimo. Zakaj za vrage ne bi našli prikladnega prostora brez mravelj in se tam utaborili za dva ali tri dni.« Soglašali smo z Donom. Potlej smo blizu steze naleteli na krpo neperasilih tal, jo natanko zbrzdali s palicami, dokler se nismo prepričali, da ni mravelj. Na tla smo zmetali praprot in široke, mesnate liste ter polegli. Spali smo nekaj ur, ob mraku pa smo vstali: Don, Skinny in jaz smo se odpravili naokrog po hrano. Našli smo divji ananas, ki nam je potelil jezo, čeprav smo se kar kremžili zavoljo čudno kislega okusa njegovega stržena. Potlej smo se vrnili v naše zavetje in kot ubili spali vso noč.

Naslednje jutro smo se zbudili spočiti kot le kaj, čeprav je bil Roy še vedno slaboten in bolan. Okoli poldneva smo dospeli do majhne jase in se previdno premikali ob njenem robu. Nedaleč stran smo se potlej znašli na obronku džungle in zagledali cesto — črni bitumenski trak, ki se je vil med drevesi. Polegli smo po tleh in leželi nekaj ur napeto opazovali cesto. Mimo je šlo nekaj volov, vpreženih v cise, ob njih pa so korakali domačini s povitimi ledji, tik pred mrakom pa je priropotal konvoj kakga pol tuceta oboroženih tovarnjakov, ki so jih vozili Kitajci.

Ob tej cesti smo ostali tri dni in se hranili s sadeži ter plili iz majhnega izvira, ki je curčil skoz kamne. Moči so se nam jele vračati. Tretjega ali četrtega dne smo začeli ropot oddaljenega motorja, potem pa je hitro odbrzel mimo nas lep vojaški štabni avto; v njem je sedelo šest Japoncev.

Pogled na te Japonce — prve, ki smo jih srečali po več kot treh tednih, je obrnil vse naše načrte na glavo. Nabrali smo si hrane, kolikor smo le mogli, se še zadnjič napili osušujoče vode iz izvira in se namenili proti goram, ki so se dvigale v višinskih meglicah na zahodnem obzorju.

Dan za dnem smo vztrajno korakali. Vsako jutro so se nam gore zdele malce bliže. Noči so postajale hladnejše. Bujna tropska džungla se je umaknila kraiki, bodičasti travi, prepleteni z robidovjem in travnim grmičevjem, ki se je opletalo in ovijalo okrog nog; neznatne praske so se ognojile in se spreminile v boleče rane. Cele dneve nismo naleteli na vodo in nismo našli nobenih sadežev, ki bi potešili neznosno žejo. Lakota in žeja sta nas znova izžepali in kmalu smo strahovito trpeli zaradi pomanjkanja vode. Toda še kar naprej smo krevali čez valovite griče proti goram.

Tri dni in štiri noči smo že bili brez vode in že drugi, odkar smo bili pobegnili iz Pasir Panjanga, nam je pretila smrt od žeje. Jeziki so nam otekli in postali kot debele usnje v izsušenih ustih. Vseh se je lotevala omotičnost. Če ne bomo česa popili, bomo umrli od žeje. Sprevidel sem, da za izbirnost ni bilo časa. Z ovijalko sem zavezal ob koncu hladnice svojih kratkih hlač. Ostali so butjili vame. Potlej sem v hladnico nabasal prgišče zemlje in scal vanjo. Spodaj sem pridržal aluminijasto čutaro in gledal tekočino, ki je počasi pronicala skozi zemljo. Tovariši so strmel vame z naraščajočo napestostjo. Nagnil sem čutaro k ustom in potegnil požirek, obraz pa skremžil od gnusa.

»Grenko je,« sem rekel in vse izpil. »Jaz sem tudi za to zabavo,« je pritegnil Skinny. Naglo je sledil mojemu zgledu, ostali pa so njim.

Pozneje smo sicer enkrat ali dvakrat bruhali, toda vseeno se mi zdi, da nam je pomagalo.

Nato smo zaspali. Pozno ponoči sem zaslišal Roya, ki je tožil v spanju. »Vodo,« je odsekano šepetal. »Vodo, za božjo voljo...« Stiskal sem pesti in grabil po nizki, osušeni travi.

6. poglavje

Naslednjega jutra sem se prebudil zelo zgodaj. Sonce se je že vzpenjalo po kovinsato modrem nebu in viselo kot žareča krogla nad izsušenim svetom širčih kamnov in valovitih trav. Kmalu so se tudi ostali zbudili in žeje nismo več občutili kot le pol njihove višine.

neprijetnost, marveč kot trpljenje. Ali bomo v osemindesetih urah našli vodo ali pa bomo pomrli. Don se je ogrel za načrt, da bi se po stari sledi vrnili v kampong v džungli; toda da bi prišli tja, so bili potrebni štirje dnevi hoda in dvomil sem, če bi to zmogli. S strani sem opazoval Roya. Naslanjal se je na drevesno steblo, njegov obraz pa je bil modrikasto bel in suh, lica upadla in oči izbuljene.

Rodovoden sem bil, če že umira.

Spomnil sem se, da se vije dol od zahoda majhen potok in da na obronku džungle diagonalno križa cesto; če bi imeli srečo, da bi naleteli na potok v zgornjem teku, neke ob vznožju hribov, bi bili rešeni. Zastrmel sem se v temnomodre gorske vence, oddaljene zdaj kakih petdeset milj; zazrl sem se v ostre sence neke doline, ki se je jasno videla na modrini. Mar je morda po tisti dolini tekla naš rešilni potoček? Podoba je bila, da je tista dolina naše edino upanje. In tako smo počasi korakili v pravem kotu na našo prvotno smer proti pustemu vznožju. Grmičevje se je kmalu umaknilo skalam, skalnim škribnam in stenam, ki so bile od dvajset do petdeset čevljev visoke in porasle z raskavo, orumenelo travo.

Okoli poldneva smo zaslišali osiro, volio lajanje. Obstali smo nepremični in nato, ko je znova zadonel lajež, smuknili pod previs. Čez čas je Don stopil korak naprej in opazoval steno nad nami. Silili smo ga, kako je sopihal.

»Najbrž je družina orangutanov,« je rekel. Previdno smo stopili iz zaklona in oprezali tjakaj, kamor je pokazal. Manj kot petdeset yrdov proč so stali trije veliki orangutani in nas opazovali.

»Počasi, Don,« sem zašepetal. »Morebiti jih je celo krdele. Trda nam bo predla, če se bodo spravili na nas.«

Skoraj četrti ure smo strmeli drug drugemu v oči — štirje možje in tri opice. Dve med njimi sta bila orjaka, okoli šest čevljev visoka; tretja je merila le pol njihove višine.

Janez Teran govori o vtisih s svetovnega prvenstva v namiznem tenisu v Pekingu

Obisk v Kremliju

Med našim bivanjem v glavnem mestu Sovjetske zveze, smo si delno ogledali tudi to veliko mesto. Moskva meri v premeru preko 40 kilometrov in je po razsežnosti

na eni strani ob njem pa teče reka Moskva. V notranjosti je veliko palač, zgrajenih v raznih stilih, kjer se sedaj zasedajo vrhovni organi SZ, ali pa so v njih muzeji. Značilni za Kremelj so njegovi saloni, katerih stolpi so na vrhu pozlačeni in se blešče v soncu daleč naokoli. Obiskali smo tudi enega najbogatejših muzejev na svetu, in sicer kremeljsko Oružilnato palato. V njej smo videli razstavljene najrazličnejše predmete, ki so jih nekoč imeli na ruskem dvoru. Videli smo razne prestole, na katerih so sedeli vladarji in so v glavnem vsi izdelki iz zlata, ali slonove kosti. Potem so razstavljene bajno vredne kočije, v katerih so celo po kolesih vdelani dragi kamni. Razen teh predmetov so tu še razne cesarske krone, obleke, orožje, posoda itd.

Na dvorišču v Kremliju smo videli tudi znamenit, 200 ton težki zvon, od katerega je odlomljen del, 11 ton težak. Na tem dvorišču smo doživeli tudi prijetno srečanje. Opazili smo skupino velikih ljudi v belih plaščih in klobukih. To so bili odlični ameriški košarkarji, s katerimi smo se tudi seznanili in se celo slikali z njimi.

Na Rdečem trgu pred Kremljem se nahaja tudi mavzolej, v katerem ležita Lenin in Stalin, ki pa ga žal nismo obiskali, ker je bil tedaj ravno zaprt.

Zanimiv je tudi hram Vasilija Blažena, ki stoji v bližini. Dva arhitekta, ki sta zgradila to zgradbo v edinstvenem stilu, je dal car Ivan Grozni oslepiti, jima odrezať jezika in roke, da ne bi mogli še kje na svetu zgraditi tako zgradbo.

(Dalje prihodnjič)

eno največjih, če ne največje mesto na svetu. Sedaj živi v njej nekaj čez 5 milijonov prebivalcev.

V Moskvo smo prispeli ravno nekaj dni po Gagarinovem uspešnem poletu v vesolje in je bilo še vse mesto in vsi časopisi v znamenju tega velikega dogodka. Na Rdečem trgu pred Kremljem je bil na ogromnem platnu naslikan v levem zgornjem kotu Lenin, v desnem spodnjem Gagarin, čez sredino pa velika kozmična raketa. Poleg tega so zgradili v tej bližini veliko kovinsko maketo rakete, ki ponazoruje let v vesolje.

Najzanimivejši je bil zame obisk Kremlija, ki predstavlja center Moskve. Obdan je s posebnim rdečkastim zidom,

NAŠ RAZGOVOR

24 let s postarsko torbo

Skoraj vsakemu, ki ga zapele pot skozi Cerklje, se ustavi pogled na majhni poštarški postavi, ki gre od hiše do hiše ob kolesu, na katerem visi velika poštarška torba. Pred dnevi pa sem se ojunail, ustavljal in zmotil pri delu cerkljanske raznašalko pošte Franco Polajnarjevo in se z njo zapletel v nekajminutno kramljanje.

»Stirindvajset let sem že v tem poklicu,« mi je začela pripovedovati, »in še vedno sem vesela, da sem si izbrala to delo, čeprav je zaradi let postalo za mene sedaj večkrat kar pre-

cej naporno. — Vedno sem med ljudmi in še jaz sem dobre volje, kadar koga s pismom ali časopisom razveselim.«

»Morate dnevno raznositi veliko pismen in druge pošte?« sem jo vprašal, čeprav sem videl, da je bila torba precej nabasana.

»Vsak dan sta dve takšni (in pokazala je na svojo torbo) polni. Cerkljani si precej dopisujejo, razen tega pa tudi radi berejo. Samo na »Glas« je naročenih 670 bralcev z območja cerkljanske pošte. Nekaj manj jih dobiva »Kmečki

glas, okoli 500, medtem ko je tudi na druge časopise naročenih precej Cerkljanov in okoličanov. Razen privatne pa imam vsak dan precej tudi uradne, poslovne pošte. — Čeprav smo bolj majhni, je nekaj podjetij pri

semskih ovojnic z naslovi Trgovsko podjetje »Krvavec«, Kmetijska zadruga, Obrtno podjetje in drugimi, je iz dneva v dan več.«

»Kako pa pozimi s tako nabasano torbo in brez kolesa?«

»Malo bolj počasi gre, ker je za nositi le precej težka. Toda kljub temu poskrbim, da naslovljeni vedno pravočasno dobijo pošto v roke.«

Za konec pa sem jo še vprašal: »Kako pa je kaj s plačilom za vaše delo?«

»Zaradi tega že precej dolgo nimam nobene pritožbe. Zlasti v zadnjem času, ko tudi poštarji

zaslužimo kot nam gre, sem pa prav zadovoljna.«

n. n.

O maloobmejnem prometu med Avstrijo in Jugoslavijo

Nekatere olajšave

LOKALNI VLAKI ZA KORISTNIKE MALOOBMEJNEGA PROMETA

BLED — Preteklo sredo je bil na Bledu sestanek med predstavniki lokalnih oblasti kranjskega okraja in okrajnih glavarstev iz Beljaka, Celovca in Velikoveca. Razgovorov o maloobmejnem prometu med Avstrijo in Jugoslavijo so se z naše strani udeležili podpredsednik OLO Kranj Sveto Kobal, načelnik odseka za notranje zadeve pri OLO Kranj, predsednika ObLO Trilje Lovro Cerar in ObLO Jesenice Frane Treven, z avstrijske strani pa so se razgovorov udeležili okrajni glavar Beljaka Alojz Hafner, predstavnik okrajnega glavarstva iz Celovca dr. Marko Vilfrid, predstavnik okrajnega glavarstva Velikovec dr. Hans Wagner in svetnik okrajnega glavarstva Beljak Vili Sereinigg, nadalje zastopniki jugoslovanskih in avstrijskih železnic ter drugi.

Med drugim so na tem, bolj informativnem sestanku, govorili o uvedbi nekaterih novih potniških vlakov namenjenih koristnikom prometa za maloobmejni promet med Avstrijo in Jugoslavijo. Tako je bil z 28. majem letos uveden nov lokalni potniški vlak na progi Jesenice-Področica-Beljak z odhodom z Jesenice ob 5.55 uri in povratkom ob 20.30 uri na Jesenice. Razen tega so predstavniki avstrijskih in jugoslo-

vanskih lokalnih oblasti predlagali, da bi vsak dan priključili še poseben vagon Jugoslavija-expressu, ki pride na Jesenice ob 5.55 uri in Tauren-expressu, ki odhaja z Jesenice v Avstrijo ob 10.55 uri. Iz Avstrije za že vozi tudi lokalni vlak, in sicer s prihodom na Jesenice ob 9. uri in se vrača v Avstrijo ob 19.55 uri. Predstavniki obeh strani priporočajo koriščenje teh lokalnih vlakov pri maloobmejnem prometu z Avstrijo.

Na tem sestanku je bilo razpravljano o možnostih prehoda koristnikov maloobmejnega prometa na različnih meddržavnih prehodih. Sedaj je v sporazumu določeno, da se mora koristnik, ki prečka državno mejo na prehodu na Jesenicah, vrniti po isti poti, skušajo pa to stvar urediti tako, da bo lahko vsak šel v Avstrijo na primer čez Podkoren in se vračal čez Ljubelj ali Jezersko. Prav tako so se predstavniki avstrijskih in jugoslovanskih lokalnih oblasti pogovarjali o možnostih prehodov koristnikov prometa za maloobmejni promet tudi v nočnem času. Sedaj

SESTANEK MESANE KOMISIJE

Kranj — V ponedeljek bo začela v Kranju zasedati mešana komisija predstavnikov Avstrije in Jugoslavije za obeleževanje mejnih znamenj med Avstrijo in Jugoslavijo. Mejni kamni na jugoslovansko avstrijski državni meji so bili nazadnje postavljeni 1923 leta. Zaradi tega, ker so ponekod že zelo uničeni, ali pa jih sploh ni bilo sedaj začeli postavljati nove. Komisija bo zasedala do 10. junija.

so ti ljudje lahko potovali samo podnevi.

M. Ž.

NESREČE

V dveh mesecih tri smrtne nesreče

PROMETNIH PREDPISOV SKOZI CERKLJE NIHČE NE UPOŠTEVA — VZROKI NESREČ SO: ALKOHOL, PREVELIKA HITROST IN VPREŽNA VOZILA BREZ SIGNAL. NAPRAV

V torek, 30. maja, ob 14.15 se je na cesti III. reda v Cerkljah pripetila hujša prometna nesreča. Motorist J. P. s sovozačem C. B. je vozil s precejšnjo hitrostjo skozi Cerklje. Brzina je znašala okoli 60-70 km na uro, čeprav je s prometnimi predpisi dovoljena le 30 km. Pred hišo št. 4 pa je pred motorista nenadoma skočila sedemletna Anica Mušič. Z desnim krmilom je motorist zadel v deklico, jo zbil v jarek, kjer je obležala nezavestna, motorist in sovozač pa sta po levem boku drsela še okoli 25 metrov po cesti. Med drsenjem je sovozač, ki je bil brez čelade, obležal nezavestno na cesti in kasneje zaradi hudih poškodb tudi podlegel v bolnišnici. Tudi deklico so nezavestno prepeljali v bolnišnico, medtem ko je vozač J. P. ostal nepoškodovan. — Na motorju je bilo škode za okoli 10.000 dinarjev.

To je že tretja smrtne nesreča v zadnjih dveh mesecih na cesti skozi Cerklje. Hujših, med njimi tudi smrtnih nesreč, pa je bilo na omenjeni cesti že tudi precej. Vse dosedanje nesreče, ki jih moramo uvrstiti med težje primere, pa so vozniki motornih ali vprežnih vozil še niso prav nič izučili, čeprav je bil vzrok nesreč v vseh primerih ali alkohol, ali prevelika brzina, ali neupoštevanje prometnih predpisov ali pa so bili krivi tudi starši, ki niso pazili na svoje otroke. Tudi zadnje smrtne nesreče ne bi bilo,

če bi motorist vozil s predpisano hitrostjo, ali pa če Anica Mušič ne bi skočila na cesto. Ker pa je podobnih primerov v Cerkljah je preveč, bi bil že skrajni čas, da bi vse voznike prav v tem predelu odslej naprež za vsak še tako majhen prekršek najstrožje kaznovali.

B. F.

NEZNAN VZROK

Kranj, 2. junija — Danes ponoči ob 1.45 uri se je zgodila v vasi Voklo prometna nesreča. Voznik motornega kolesa S-32110 S. M. Z Brega ob Savi je pripeljal po cesti Voglje-Prebačovo in ga je v vasi Voklo iz neznanih vzrokov zaneslo ob kraj ceste, tako da je padel in drsel potem še kakih 30 metrov po travniku. Voznik je dobil telesne poškodbe na glavi in so ga takoj prepeljali v kranjski Zdravstveni dom in naprej v Ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilu je za okoli 15.000 dinarjev.

HOTEL JE ZAŽGATI VAS

Preteklo sredo zvečer ob 21. uri je F. S. z Visokega pri Kranju precej vinjen zažgal svojo hišo. Gasilci so kmalu prehiteli na pomoč, in preprečili, da se požar ni še bolj razširil. Zato je zgorela samo notranja oprema in je nastala škoda za okoli 300.000 dinarjev. Razen tega pa je F. S. grozil, da bo zažgal vso vas, zato so ga varnostni organi priprli in se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Nogometni komentar

Z enim, dvema ali brez zastopnika

Zadnje tekme za nogometno prvenstvo Gorenjske so bile odigrane preteklo nedeljo. Prav do konca nismo vedeli, kateri od treh favoriziranih enajstoric bo uspešno zavzel vrh, kajti po predzadnjem kolu so imeli to priložnost še Jeseničani, Trličani in kranjska Mladost. Točko več in s tem seveda največ možnosti za prvo mesto so imeli Jeseničani, ki so šli v goste k Nakelčanom, medtem ko sta se drugi dve enajstoric pomerili med seboj. Zgodilo se je tisto, kar smo vsi pričakovali — iz Nakla so nam javili o visoki zmagi gostov nad domačini.

KAM U NEDELJO

Gorenja vas — Jutri, v nedeljo ob 19.30 uri, bodo v Domu Partizan gostovali Kranjčani s komedijo Sterija Popoviča »Pogospodena butica«.

Kranj — Baletna sekcija DPD Svoboda »France Prešeren« priredi v Prešernovem gledališču danes ob 20. uri Baletni večer.

Jutri dopoldne v prostorih Mestnega muzeja kranjsko turistično oledševalno društvo odpravlja Razstavo kranjskih kamnov spotike. Svetle in temne strani Prešernovega mesta bodo vidne na 160 zanimivih fotografijah.

Popoldne ob 16. uri pa bo v koncertni dvorani Delavskega doma v počastitev 20-letnice vstaje in Jugoslovanskih pionirskih iger prireditelj Spoznavamo svoj domal kraj v času NOB.

Gorje — Prostovoljno gasilsko društvo Gorje pri Bledu bo v nedeljo ob 14. uri slovesno izročilo novemu namenu novo motorno brizgalno. Po proslavi bo praktična vaja, nato pa srečev in prosta zabava v domu »Partizan« v Gorjah.

Kranj — Odbojka — Danes ob 16. uri in jutri ob 8.30 bo v Savskem logu okrajno mladinsko izbirno tekmovalanje, in sicer prvi dan za mladince.

Bled — Danes ob 20.30 bo v Kazini VESELI VEČER narodnih pesmi, zabavnih melodij in romanc ter humorja. Izvajajo solisti radia Beograd, Novi Sad, Sarajevo, spremlja pa jih zabavni kvartet RTV Beograd.

Lestvica GNP z novim prvakom:

Jesenice	14	11	1	2	71:19	23
Trilje	14	10	2	2	59:19	22
Sk. Loka	14	9	3	2	63:23	21
Mladost	14	9	2	3	44:18	20
Planika	13	4	0	9	25:54	8
Prešeren	13	3	1	9	32:61	7
Naklo	14	2	2	10	27:54	6
Senčur	14	1	1	12	14:87	3

Ta zmaga — bila je enajsta v letošnjem prvenstvu — je Jeseničanom zadostovala za naslov prvaka. Drugo srečanje je zato potekalo le še v znamenju dvoboja za drugo mesto. Zasukalo se je tako, da so ga osvojili Trličani s točko manj, njim sledi Skofjeločani, za njimi pa je Mladost. Druga četvorica je zaostala po čokah; peto mesto bo osvojil zmagovalec iz dvoboja Planika: Prešeren, ki še ni bil odigran.

● Sedaj pa so na vrsti Jeseničani, ki imajo kot zmagovalec pravico nastopa v kvalifikacijskih tekmah, ki se bodo pričele še ta mesec 18. junija, za sodelovanje v

Slovenski conski ligi. Kdo bo s kom igral v kvalifikacijah, še ni znano, ker tekmovalna komisija pri NZS še ni izrečala parov, ker niso znani še vsi prvaki. Če bo šlo po sreči, bodo po dolgem času pričela na Jesenice prihajati moštva republiškega razreda?!

Okrajni kros

Kamnik — Prejšnji teden je bil v Kamniku okrajni kros na športnem igrišču v Mekinjah. Nastopili so pionirji in mladinci od osmega do osemnajstega leta. Proge niso bile za vse enake in so bile prilagojene starosti tekmovalcev. Najbolj zanimivo je bilo tekmovalanje mladinc in mladink. Pri mladincih na 1000 m in mladinkah na 600 m sta zmagala dijaka kamniške gimnazije Janez Grandovec in Cica Mizoni. Zmagovalec bodo prejeli pokale, drugo in tretje plasirani diplome, ostali tekmovalci pa še praktične nagrade.

Pred jutrišnjim nogometnim srečanjem SCL

Triglav ali Gorica (ali morda nihče?)

Kranjska ligaška enajstoric potuje jutri na vroča tla v Novo Gorico, kjer se bo z domačim moštvom pomerila za »biti — ne biti«. Jutrišnja tekma je za Kranjčane nedvomno najpomembnejša, odkar tekmujejo v Slovenski conski ligi. Zmagovalec iz tega srečanja namreč ostane v družbi najboljših, premagane pa bo »iz zagate« reševal Maribor, ki si je že zagotovil naslov republiškega prvaka in sodelovanje na kvalifikacijah za drugo vzemno ligo. — Vsekakor je bolje imeti potrdilo o obstanku v žepu kot pa na niti, s katero upravlja Maribor in za-

to Kranjčanom ne preostane drugega, kot da napno vse sile; potek tekme jih čaka potem. Tudi remi zastopuje Triglavom za obstanek, vendar vsi pravijo, da bo ta nemogoče — »nekdo bo zmagal, borili se bodo kot lev!« Treba bo torej res začeti po levje, doseči gol, nato pa čuvati svoje svetišče, vendar ne brez načrta — v grudi. No, to je že stvar trenerja, ml...

... upamo, da tokrat ne gremo s Triglavom na poslednjo pot po krajih, kjer so doma najboljša slovenska moštva.

J. Z.

Prvenstvo Slovenije na divjih vodah

Tretji par v Kranju

V nedeljo je bilo v Tacnu nadaljevanje republiškega prvenstva kajakašev in kanuistov. Na sporedu je bil slalom, ki je bil hkrati tudi preizkušnja za sestavo državne reprezentance. Pri članicah je v kajaku F-1 spet zmagala Ančka Nardin iz Kranja ter tako

osvojila že drugo republiško prvenstvo. S kanujem C-2 sta najbolje upravljala člana kranjskega brodarkega društva Gregorčič in Dagarin, ki sta si razen naslova prvakov Slovenije priborila še mesto v državni eliti kot tretji par.

Danes ob 18. uri bo v Prešernovem muzeju v Kranju otvoritev razstave

kranjskih kamnov spotike

Kranj, 3. junija

Danes ob 18. uri bodo v Prešernovem muzeju v Kranju odprli zanimivo turistično razstavo, ki jo je pripravilo kranjsko Turistično oledševalno društvo, pod naslovom »Kranjski kamni spotike«. Razstava bo izredno zanimiva in prva te vrste pri nas. Na 160 fotografijah bodo prikazani razni deli Kranja, ki še zelo kvarijo izgled mesta.

Kaj je vodilo Turistično oledševalno društvo Kranj, da je pripravilo to razstavo? Turistična sezona je pred vrati, prvi turisti pa so že zdavnaj šli skozi Kranj, vse več pa jih bo še šlo. Toda oziro

se malo naokrog, če je Kranj tako urejen, da nas ne bi bilo sram. Prav ta razstava bo pokazala, da je na področju Kranja še vse polno majhnih stvari, pa tudi velikih ne manjka, ki zelo kvarijo izgled Kranja in mestnega okoliša. Poudariti moramo, da so vsi posnetki narejeni s pogledom z javnih cest in poti, tako da te stvari lahko opazi vsak turist, ki pride v Kranj. Priznajmo, da so Kranjčani malone teh že navajeni, saj mimo njih hodijo vsak dan že nekaj let. Pri ureditvi tega ali onega dela mesta bi lahko pomagala mladina, pionirji in bi se s tem

znebili razne navlake, smetišč — predvsem pa da bi najmlajši skrbeli za zelene travnate površine in da ne bi divjali po njih, čečkal po zidovih in podobno.

Marsikdo bo na tej razstavi našel samega sebe. Turistično in oledševalno društvo Kranj je prepričano, da bo ta izvirna razstava in prva te vrste v naši deželi uspešna, kar dokazuje že samo delo, da se je že med samim pripravljanjem, slikovnega materiala šušljalo, zakaj se to slika in marsikaj je že danes odstranjenega. To pa je prav gotovo namen te razstave.

Priznati moramo, da se v Kranju veliko gradi, videli boste objekte tudi na tej razstavi, na katere smo v Kranju res lahko ponosni. Toda še vse preveč je površnosti in malomarnosti, največkrat posameznikov in teh se ta razstava največ tiče.

In še tole: živimo v najlepših predelih naše domovine — to je na Gorenjskem. Narava je tu neizmerno lepa in bogata — skratka čudovita in vse premalo se tega zavedamo. Zato naj prav ta razstava pripomore, da čimprej odstranimo te »kamne spotike«, da oledšamo sicer naše lepo Prešernovo mesto in da bo bivanje v njem vsem najbolj prijetno.

Eden izmed »Kamnov spotike« na razstavi v Kranju